

De Verordening bescherming Natuur en Landschap doorgelicht

Inleiding

De ad hoc commissie Vermindering van Regelgeving en Bureaucratie uit Provinciale Staten heeft de Afdeling Vergunningverlening gevraagd een nuloptie-notitie op te stellen over de Verordening bescherming natuur en landschap provincie Utrecht 1996 (hierna Vnl), op basis waarvan dereguleringsmogelijkheden geformuleerd kunnen worden.

In deze notitie worden beschreven:

1. Doel en opbouw van de Vnl
2. Ontwikkeling van de Vnl
3. Samenhang en ervaringen met andere regelgeving
4. Draagvlak, afstemming en samenwerking
5. Resultaten van de Vnl
6. Gevolgen intrekking Vnl
7. Vergelijking met andere provincies
8. Vnl opties

In een zevental bijlagen zijn achtereenvolgens te vinden de volledige tekst van de Vnl, de vrijstellingsbesluiten voor opschriften en wateren, beleidsregels wateren en samenvattingen van drie eerdere evaluaties van de Vnl die in resp. 1994, 1999 en 2003 zijn uitgevoerd.

Soms is er een hyperlink ingevoegd met een directe verwijzing naar de provinciale website.

1 Doel en opbouw van de Vnl.

1.1 Doel van de Vnl

Het provinciale Beleidsplan natuur en landschap vindt zijn basis in artikel 1, lid 2 van de Vnl. De Vnl is een sectoraal uitvoeringsinstrument binnen het beleidsveld natuur en landschap. De uitvoering hangt nauw samen met de uitvoering (beleidsvorming, vergunningverlening en handhaving) van andere provinciale taken op dit beleidsterrein zoals de Boswet, Natuurbeschermingwet en de Flora- en Faunawet.

Het doel van de Vnl is de bescherming van natuurwetenschappelijke, landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden (de NLCA-waarden) in de provincie Utrecht (artikel 1a, lid 1 Vnl). De Vnl vervult een belangrijke rol bij het bieden van een basisbescherming voor de ecologische hoofdstructuur, de landschappelijke hoofdstructuur (w.o. de visuele belevingswaarde), de aardkundige waarden en de algemene natuur- en landschapswaarden in het buitengebied.

Met de Vnl worden veel voorkomende vormen van natuur- en landschapsaantastingen inclusief de landschappelijke verrommeling¹ ongedaan gemaakt en voorkomen. Het thema verrommeling is momenteel ook landelijk actueel. Het Milieu- en Natuurplanbureau heeft op basis van de in opdracht van haar uitgevoerde onderzoeken door Alterra² het rapport Verrommeling in beeld³ opgesteld. Hierin zijn de onderzoeken in kaartbeelden uitgewerkt. De bedoeling is het proces van de verrommeling in opdracht van het ministerie van VROM te volgen.

GS hebben in het collegeprogramma 2007-2011 aangegeven: “We stimuleren een hoge kwaliteit van ruimtelijke inrichting. Zo nodig passen we de provinciale landschapverordening toe.”

1.2 Opbouw van de Vnl

Het systeem van de Vnl ziet er als volgt uit. In de Vnl staan verbodsbepalingen voor bepaalde, voor NLCA-waarden mogelijk schadelijke ingrepen. In de Vnl zijn door Provinciale Staten de uitzonderingen op deze verboden benoemd. Voor individuele gevallen kunnen Gedeputeerde Staten onthefing (met voorschriften) verlenen van het verbod, indien de NLCA-waarden niet onaanvaardbaar worden geschaad. Voorts hebben PS aan Gedeputeerde Staten de bevoegdheid gegeven tot het opstellen van algemene voorschriften en het nemen van vrijstellingsbesluiten. Dit zijn algemeen geldende besluiten met nalevingsvoorschriften.

Bij het geven van de hiervoor genoemde vrijstellingsbevoegdheden aan Gedeputeerde Staten hebben Provinciale Staten telkens als voorwaarde gesteld dat de uitvoering van de vrijstellingen niet mag leiden tot een grotere aantasting van de natuur- en landschapswaarden en cultuurhistorische en archeologische waarden in de provincie.

De Vnl (Voor de tekst zie bijlage 1) bestaat uit drie hoofdstukken, die elk een eigen onderwerp regelen:

- hoofdstuk I: opschriften, afbeeldingen en aankondigingen
- hoofdstuk II, storten, bergen en opslaan
- hoofdstuk III, wateren (woonschepen, vaartuigen, voorwerpen en hun voorzieningen).

Het werkingsgebied van de Vnl is voor de hoofdstukken I, II en III (alleen voor wat betreft het onderdeel vaartuigen) het gebied buiten de bebouwde kom ingevolge artikel 27 van de Wegenwet (artikel 1 Vnl). Voor woonschepen geldt een ruimer toepassingsgebied; de betreffende regels gelden ook binnen de bebouwde kommen, met uitzondering van de kommen van Utrecht, De Ronde Venen en Nieuwegein. Verder is de verordening voor hoofdstuk III niet van toepassing in de aangewezen

¹ Een verloederd landschap met veel storende niet passende elementen, dikwijls sluipend, niet gepland en schijnbaar ongeordend ontstaan. Uit: Verrommeling in Nederland, WOT rapport 6, mei 2006 ISSN 1871-028X Alterra.

² Verrommeling in Nederland, WOT rapport 6, mei 2006 ISSN 1871-028X Alterra.

³ Verrommeling in beeld, kaartbeelden van storende elementen in het Nederlandse landschap. MNP rapportnr. 500074003/2006 .

werkgebieden van het Recreatieschap Vinkeveense Plassen en het Plassenschap Loosdrecht⁴ (artikelen 7a en 7b Vnl).

Hoofdstuk I

Hoofdstuk I beschermt het landschap tegen onaanvaardbare schade door de aanwezigheid van opschriften. Het doel is het weren van landschapsontsierende elementen uit het Utrechtse buitengebied. Er is een verbod op het plaatsen van opschriften; hierop zijn 6 uitzonderingen en er is één algemeen voorschrift inzake wegwijzers. De optie tot het geven van een algemene vrijstelling van het verbod is door Gedeputeerde Staten benut voor uiteenlopende vormen van reclame-uitingen (zie paragraaf hierna onder 2003 en 2007).

Hoofdstuk II

Hoofdstuk II beschermt de natuurwetenschappelijke, de landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden tegen onaanvaardbare schade door stortingen (waaronder ophogingen en dempingen), opslag en bergingen. Er zijn 9 uitzonderingen op het verbod op storten en opslag en er is een mogelijkheid voor het invullen van een algemeen voorschrift inzake baggerspecie en tijdelijke opslag van bagger. De eerste optie tot het geven van vrijstelling door Gedeputeerde Staten is nog niet benut, de andere is vanwege een uitspraak van de Awb commissie inhoudelijk “loos” gemaakt.

Hoofdstuk III

Hoofdstuk III beschermt de NLCA-waarden tegen onaanvaardbare aantasting door woonschepen, vaartuigen, voorwerpen en hun voorzieningen en oevergebruik.

Op de verboden zijn de volgende uitzondering en vrijstellingen van kracht of mogelijk.

Paragraaf 2 Woonschepen.

Er is een vrijstelling voor woonschepenparken (zie paragraaf hierna onder 2003). Er zijn geen uitzonderingen op het verbod van toepassing.

Paragraaf 3 Vaartuigen en voorwerpen.

Er zijn 2 uitzonderingen op het verbod van toepassing en er is een vrijstelling voor (historische) vaartuigen aan eigen erf (zie paragraaf hierna onder 2006).

Paragraaf 5 Havens en aanlegplaatsen.

Op het verbod is één uitzondering en een vrijstelling voor voorzieningen behorend bij (historische) vaartuigen aan eigen erf (zie paragraaf hierna onder 2006).

Beleidsregels voor ontheffingverlening en handhaving.

In artikel 8 Vnl is de voor alle hoofdstukken geldende procedure voor ontheffingverlening opgenomen. Voor een effectieve, consequente en samenhangende beleidsuitvoering (ontheffingverlening en handhaving) zijn voor hoofdstuk I en hoofdstuk III door Gedeputeerde Staten de volgende beleidsregels opgesteld:

1. Beleidsregels buitenreclame provincie Utrecht 2007 (GS-13 maart 2007, provinciaal blad nr. 18/2007) (zie: <http://www.utrecht.regelingenbank.eu/regeling>)
2. Beleidsregels wateren provincie Utrecht 2007 (GS 17 april 2007, provinciaal blad nr. 20/2007) (zie [bijlage 4](#)).

⁴ Het Recreatieschap heeft aangegeven per 1 januari 2008 resp. 1 januari 2009 de woonschepentaak in deze gebieden niet meer te willen uitvoeren en de provincie om haar standpunt gevraagd. Gaat zij deze taak weer terugnemen ter voorkoming van een handhavingsvacuüm? (zie paragraaf 3)

2. Ontwikkeling van de Vnl.

Besluitvorming t.a.v. de Vnl in historisch perspectief.

De huidige Verordening bescherming natuur en landschap is ontstaan uit de samenvoeging van twee landschapsverordeningen namelijk de Vnl 1996 en de Woonschepenverordening provincie Utrecht 1978 (Wsv). Hieronder staat de chronologie met verwijzingen naar bijlagen 5,6 en 7 met daarin de belangrijkste overwegingen ten aanzien van de besluitvorming door de jaren heen.

1925

De “Reclameverordening” wordt in het leven geroepen (Provinciaal blad nr. 31/1925), met wijzingen in 1926 en 1933 (provinciale bladen nrs. 29/1926 en 43/1933). Hiermee stelt de provincie paal en perk aan de aantasting van het Utrechtse landschapsschoon door opschriften.

1948

De verordening wordt uitgebreid met een hoofdstuk over opslagplaatsen en omgedoopt tot de “Schoonheidsverordening provincie Utrecht” (provinciaal blad nr. 18/1948) met wijzigingen op 21 december 1948, 22 oktober 1963, en 14 september 1966 (provinciale bladen nrs. 21/1949, 102/1963 en 53/1967).

1974

De “Verordening bescherming natuur en landschap 1974” (provinciaal blad nr. 21/1974) wordt vastgesteld ter vervanging van de Schoonheidsverordening; dit is de voorloper van de huidige verordening. Naast opslagplaatsen gaat de verordening ook toezien op het storten van afval in het landelijk gebied, dat niet alleen ontsierend voor het landschap is, maar ook schade toebrengt aan natuurwaarden. De werkingssfeer van de verordening breidt uit.

1981

Het onderdeel over storten, bergen en opslaan wordt herzien (provinciaal blad nr. 14/1982); de slootdempingen werden als aparte categorie opgenomen. Verder wordt een duidelijke afbakening opgenomen ten opzichte van de inmiddels ontwikkelde milieuwetgeving (Hinderwet en Afvalstoffenwet); waar de Hinderwet en Afvalstoffenwet zich beperken tot specifieke milieuhygiënische aspecten, krijgt de Vnl weer een specifieke taak voor de bescherming van natuur en landschap. Dit betekent voor het eerst een inperking van de werkingssfeer van de verordening.

1996

Voorafgaande aan de wijziging in 1996 wordt de Vnl als onderdeel van het totale natuur- en landschapsbeleid geëvalueerd op doelmatigheid en wordt de wenselijkheid en mogelijkheid van overdracht naar gemeenten onderzocht (zie bijlage 5). Geconstateerd wordt dat de Vnl als beschermingsinstrument voor natuur en landschap een specifieke positie inneemt voor het “groene” milieu, naast de milieuwetgeving voor het “grijze” milieu. De Verordening wordt vervolgens aangepast aan de Algemene wet bestuursrecht en afgestemd op de Wet milieubeheer en de Wet bodembescherming (provinciaal blad nr. 40/1996). Er is geen aparte Vnl-ontheffing voor opslagplaatsen meer nodig als er al een milieuvergunning wordt verleend en daarin de belangen van natuur en landschap worden behartigd (artikel 8a Vnl). Tevens krijgt het Beleidsplan natuur en landschap en het Uitvoeringsprogramma een formele basis in de Vnl (artikel 1a, lid 2 Vnl). In de vorm van algemene voorschriften vindt een eerste vereenvoudiging van regels plaats:

- Voor hoofdstuk I: “Aanvullende bewegwijzering in het buitengebied van de provincie Utrecht” (zie: <http://www.utrecht.regelingenbank.eu/regeling>).
- Voor hoofdstuk II: Algemene voorschriften inzake het storten en bergen van baggerspecie.

Ontwikkeling van de Woonschepenverordening

1963

De provincie stelt in het belang van de bewaking, instandhouding en bevordering van het natuur- of landschapsschoon regels voor het innemen van een ligplaats met een woonschip (provinciaal blad nr.

61/1963) met een wijziging in 1964. In 1966 wordt de verordening uitgebreid tot Woonschepen- en vaartuigenverordening provincie Utrecht (provinciaal blad nr. 95/1966 en 96/1966). In 1971 wordt de verordening vanwege een gerechtelijke uitspraak aangepast (provinciaal blad nr. 64/1971). In 1978 wordt deze verordening voor het laatst inhoudelijk herzien (Provinciaal blad van Utrecht, nr. 62/1978) en omgedoopt tot de Woonschepenverordening provincie Utrecht 1978 (hierna Wsv).

1986-1999

Op 17 januari 1989 stellen GS de notitie ‘Ontheffingbeleid t.a.v. afmetingen en kleurstelling van woonschepen ten behoeve van de uitvoering van Woonschepenverordening en het woonschepenbeleid’ vast. In 1993 wordt de Wsv aangepast aan de Algemene wet bestuursrecht (provinciaal blad nr. 49/1993).

Provinciale Staten hebben vervolgens het voornemen om de Wsv op termijn in te trekken; woonschepen en hun ligplaatsen zouden primair geregeld moeten worden via de ruimtelijke ordening. Een notitie over het woonschepenbeleid wordt noodzakelijk geacht om zich een mening te vormen over de reële mogelijkheid tot intrekking van de Wsv. Tijdens de behandeling van deze notitie (de Startnotitie Woonschepenbeleid 2000-2010 (R&G 99/73A) in de Commissie Ruimte en Groen in 1999 komt naar voren dat het instandhouden van de Wsv gewenst is (zie bijlage 6).

Één provinciale natuur- en landschapsverordening.

2002 - 2003

Als uitvloeisel van de Notitie Woonschepenbeleid 2002-2012 moet de Wsv worden aangepast aan het nieuwe woonschepen- en vaartuigenbeleid. Omdat de Wsv net als de Vnl een landschapsverordening is en beide hetzelfde motief hebben, worden beide verordeningen geïntegreerd (provinciaal blad nr. 34/2002). De Vnl kent daarom sinds 2002 drie hoofdstukken.

Tegelijkertijd worden de volgende *dereguleringen* met betrekking tot woonschepen en vaartuigen doorgevoerd:

- de Vnl treedt terug in stedelijke gebieden (Utrecht, De Ronde Venen en Nieuwegein), waarmee het aantal woonschepen in het toepassingsgebied daalt van 955 naar 500 stuks.
- de maximale ontheffingstermijn wordt verlengd van 5 naar 10 jaar.
- Provinciale Staten geven Gedeputeerde Staten vrijstellingsbevoegdheid voor hoofdstuk III (mogelijkheid om bepaalde categorieën vrij te stellen van het verbod).

De commissies WEM, WVV en REG vragen in 2003 aan GS om “per beleidsveld concreet aan te geven en te motiveren of behoud van de regelgeving gewenst is dan wel kan worden overgegaan tot afschaffen c.q. deregulering van de regelgeving”. Dit naar aanleiding van de passieve gedoogsituaties wat betreft woonschepen en (objectgebonden) reclameborden.

Naar aanleiding van de antwoorden op deze vragen (zie bijlage 7) geven Provinciale Staten aan GS vrijstellingsbevoegdheid voor hoofdstuk I (opschriften, afbeeldingen en aankondigingen) en hoofdstuk III (wateren) (provinciaal blad nr. 4 /2003). Dit resulteert in *verdere deregulering* door middel van:

- Vrijstellingsbesluit borden provincie Utrecht 2003 (GS-besluit 11 maart 2003, prov. blad nr. 25/2003)
- Vrijstellingsbesluit woonschepen provincie Utrecht 2003 (GS-besluit 11 maart 2003, prov. blad nr. 24/2003).

Met deze vrijstellingsbesluiten zijn 179 woonschepen en zeker 400 locaties met objectgebonden opschriften ontlast van de ontheffingsplicht.

De vrijstellingsbevoegdheid past in het streven naar deregulering en het terugdringen van het aantal passieve gedoogsituaties zoals geconstateerd in project Handhaving en Veiligheid. Het effect van een vrijstelling is dat een initiatiefnemer geen ontheffing meer hoeft aan te vragen en ook geen leges meer hoeft te betalen als hij voldoet aan de algemene voorschriften verbonden aan de vrijstelling. Gedeputeerde Staten behoeven geen ontheffingsaanvragen meer te behandelen voor dergelijke standaard situaties. Wel blijft er een handhavingstaak van de algemene voorschriften die voor die situaties gelden.

2005

Provinciale Staten stemmen met het oog op deregulering ook in met het opnemen van een vrijstellingsbevoegdheid voor Gedeputeerde Staten met betrekking tot hoofdstuk II (storten, bergen, opslaan) (provinciaal blad nr. 35/2005). Deze mogelijkheid tot vereenvoudiging is tot nu toe niet benut. Daarnaast zijn de administratieve lasten (publicatiekosten) voor ontheffingen van dit hoofdstuk verminderd door te kiezen voor een eenvoudiger voorbereidingsprocedure van de beschikkingen op aanvraag.

2006

Artikel 1a, lid 2 van de Vnl wordt afgestemd op de provinciale Inspraakverordening (provinciaal blad nr. 19/2006). Het Vrijstellingsbesluit woonschepen provincie Utrecht 2003 wordt ingetrokken en vervangen door het Vrijstellingenbesluit wateren provincie Utrecht 2006 (zie bijlage 3). Dit betekent een verdere terugdringing van de administratieve lasten door vrijstelling te verlenen voor vaartuigen en bijbehorende voorzieningen in bepaalde situaties (GS-besluit 20 juni 2006, provinciaal blad nr. 17/2006). De motie van Provinciale Staten van 18 september 2006 (PS2006REG11) geeft Gedeputeerde Staten aanleiding om te besluiten de vrijstelling te verruimen voor de historische vaartuigen (GS-besluit 14 november 2006, provinciaal blad nr. 31/2006).

2007

Door de uitvoering van het Provinciaal dereguleringsprogramma hebben Gedeputeerde Staten besloten het Vrijstellingsbesluit borden provincie Utrecht 2003 te verruimen door grotere oppervlakten reclamebord toe te staan waar dat landschappelijk minder onaanvaardbaar, waardoor handhaving in tientallen gevallen achterwege kan blijven. (GS-13 maart 2007, provinciaal blad nr. 17/2007 en bijlage 2). Tegelijkertijd zijn de Beleidsregels buitenreclame provincie Utrecht 2007 (GS-13 maart 2007, provinciaal blad nr. 18/2007) aangescherpt, zodat er in principe geen ontheffingen meer worden verleend in afwijking van het verruimde Vrijstellingsbesluit.

3. Samenhang en ervaringen met andere regelgeving.

De aanpak van de verrommeling van het landschap wordt door het Rijk primair bij de provincies gelegd⁵.

Provinciale staten hebben op grond van artikel 145 van de Provinciewet de bevoegdheid om een verordening vast te stellen die zij in het belang van de provincie nodig achten. Het doel en het motief van de Vnl zijn in hoofdstuk 2 besproken. De Vnl kan zelfstandig bestaan naast verschillende andere wetten en regelingen. In diverse uitspraken heeft de Raad van State bevestigd dat de provincie de bevoegdheid heeft (aanvullende) regels te stellen ter bescherming van de NLCA-waarden, ook naast een bestemmingsplan. Door deze zogenaamde motieftheorie kunnen verschillende overheden vanuit eigen motieven regels stellen over een zelfde onderwerp van regeling. Uiteraard kunnen verschillende motieven ook verschillende besluiten opleveren. Daarnaast geldt nog de juridische hoofdregel dat hogere regelgeving altijd voor lagere gaat als het motief gelijk is.

In dit verband is er tevens een actueel vraagstuk. De landschapsverordening van het recreatieschap Vinkeveense Plassen bestaat slechts omdat het werkingsgebied in de Vnl is uitgezonderd. (hogere regelgeving voor lagere regelgeving). Het Recreatieschap heeft aangegeven per 1 januari 2008 haar woonschepentaak in de Vinkeveense Plassen en per 1 januari 2009 in de Loosdrechtse Plassen (het deel van Breukelen) niet meer te willen uitvoeren en heeft de provincie om haar standpunt gevraagd. De actuele vraag is: neemt de provincie deze taak weer over ter voorkoming van een (handhavings)vacuüm?

Hierna volgt een overzicht van wetten en verordeningen met hetzelfde onderwerp van regeling, maar vanuit een ander motief. Motieven zijn dan bijvoorbeeld nautisch beheer, orde en veiligheid, milieuhygiënische aspecten ed. In deze regelingen kunnen en mogen NLCA-waarden in de afweging geen rol spelen. In sommige gevallen, zoals bij de Algemene plaatselijke verordening (hierna APV) kunnen de NLCA-waarden wel worden meegenomen, maar pas als de hogere regelgeving die in dit onderwerp voorziet wordt ingetrokken. In het kader van het bestemmingsplan vindt een integrale afweging plaats van alle bij het gebruik van de grond betrokken belangen; de NLCA-waarden zijn hierin slechts één aspect. De afweging in het kader van het bestemmingsplan biedt daarom minder garanties voor de bescherming van NLCA-waarden dan de Vnl.

Na het overzicht van regelingen volgen per hoofdstuk de feitelijke ervaringen vanuit de praktijk..

⁵ Vakblad RO december 2006, in artikel wie pakt de verrommeling aan?

VNL I, opschriften, afbeeldingen en aankondigingen

Vnl onderwerp	Andere regeling	Motief	Bevoegd gezag
Weilandborden, billboards, lichtmastreclames, gevelreclames, sandwichborden etc.	Verbod Wegenverordening (beperking: voorzover geplaatst op eigendom wegbeheerder) APV	Verkeersveiligheid Schoonheidscriteria	Rijk/Provincie/gemeente Gemeente
Reclamemasten/torens	Verbod/gebruik soms in bestemmingsplan, altijd bouwvergunning nodig	Integrale afweging soms via bestemmingsplan Welstandstoets via bouwvergunning.	Gemeente Soms provincie (art. 19 Wro)

Feitelijke ervaringen/situatie afgelopen jaren:

1. Veel gemeenten stellen financiële/economische belangen boven de belangen van de NLCA-waarden. Voorbeelden: reclametorens voor sportvelden, reclametoren in ruil voor bedrijfsvestiging, lichtmastreclames, billboards, reclaimedragende-abri's, sandwichborden etc.
2. Reclameborden worden langs de randen van de bebouwde komgrenzen geplaatst, tegen het buitengebied aan dus, maar waar de Vnl niet van toepassing is. Binnen deze grenzen aan de randen wordt veel toegestaan. Soms leidt het tot aanvragen voor verruiming van de bebouwde komgrenzen ter hoogte van toplocaties voor reclame.
3. Gemeente die een verbod op borden hebben opgenomen in de APV of bestemmingsplan handhaven dit zelden.

VNL II, storten (stortplaatsen), bergen en opslaan (opslagplaatsen)

Vnl onderwerp	Andere regeling	Motief	Bevoegd gezag
Storten (= ophogen met) van afvalstoffen	-Stortverbod en ontheffingsmogelijkheid uit Wet milieubeheer (artikel 10.2 Wm en artikel 10.36 Wm).	Milieuhygiëne	Provincie
	-Verbod/ voorschriften/aanlegvergunningenstelsel uit bestemmingsplan voor zover gekoppeld aan de bestemming ter plaatse.	Integrale ruimtelijke belangenafweging	Gemeente
Storten (= ophogen met) van schone stoffen. B.v. het opwerpen van wallichamen, houtrillen, kaden, ophoging van percelen, , dammen/duikers en aanleg rijpaden.	Verbod/ voorschriften/aanlegvergunningenstelsel uit bestemmingsplan voor zover gekoppeld aan de bestemming ter plaatse.	Integrale ruimtelijke belangenafweging	Gemeente
Dempen van wateren met afvalstoffen ⁶	-Verbod/vergunning Keur	Waterkwantiteit	Waterschap
	-Stortverbod en ontheffingsmogelijkheid uit Wet milieubeheer (artikel 10.2 Wm en artikel 10.36 Wm).	Milieuhygiëne	Provincie
	-Verbod/ voorschriften/aanlegvergunningenstelsel uit bestemmingsplan voor zover gekoppeld aan de bestemming terplaatse	Integrale ruimtelijke belangenafweging	Gemeente
Dempen van wateren met schone stoffen	-Verbod/vergunning Keur	Waterkwantiteit	Waterschap
	-Verbod/ voorschriften/aanlegvergunningenstelsel uit bestemmingsplan voor zover gekoppeld aan de bestemming ter plaatse	Integrale ruimtelijke belangenafweging	Gemeente
Opslag (plaatsen)	-Verbod/ voorschriften/aanlegvergunningenstelsel uit bestemmingsplan voor zover gekoppeld aan de bestemming ter plaatse	Integrale ruimtelijke belangenafweging	Gemeente
	-Verbod inrichting/ vergunningplicht inrichtingen uit Wet milieubeheer.	Milieuhygiëne	Gemeente/provincie

⁶ Als het geen afgedamd water betreft geldt ook de Wet Verontreiniging oppervlaktewateren, bevoegd gezag Waterschap

Feitelijke ervaringen/situatie afgelopen jaren:

1. De Vnl en de Wet milieubeheer vullen elkaar aan bij storten (waaronder dempen). In het geval van het storten van afval wordt opgetreden o.g.v. de Wm; als het niet-afvalstoffen betreft, die buiten de reikwijdte van de Wm vallen, wordt opgetreden o.g.v. de Vnl. Immers ook schone materialen en stoffen kunnen de actuele of potentiële NLCA waarden onaanvaardbaar schaden.
2. Bij vergunningplicht Wm voor opslagplaatsen, geldt een coördinatieplicht in de Vnl (geen aparte Vnl-ontheffing nodig indien ontheffing zou kunnen worden verleend, voorschriften ter bescherming NLCA-waarden worden meegenomen in de Wm-vergunning). Het weigeren van Wm-vergunningen op grond van enkel NLCA-waarden komt niet voor.
Als er geen Wm-vergunningplicht is (bij tijdelijke opslag, opslag van niet afvalstoffen of < 5m3 afvalstoffen) geldt de ontheffingsplicht Vnl. Ook deze kleine hoeveelheden afval en opslagplaatsen van allerhande materialen en materieel kunnen de actuele of potentiële NLCA-waarden onaanvaardbaar schaden.
Er is dus geen sprake van een dubbeling tussen de Vnl en de Wet milieubeheer; de Vnl vult de Wet milieubeheer juist aan.
3. Veel instanties pakken de sluipende aantastingen niet aan vanwege de noemer kruimelgeval en het subjectieve karakter van de NLCA waarden.
4. Zijn er beschermde plant- en diersoorten in het te dempen water aanwezig dan geldt ook nog de Flora- en faunawet, bevoegd gezag is het Rijk, ministerie van LNV.
5. Vergunningverlening en handhaving op grond van het aanlegvergunningstelsel komt in de praktijk nauwelijks voor. Bij bepaalde bestemmingen, b.v. agrarisch gebied, gelden geen beperkingen voor b.v. storten/dempen, terwijl er wel NLCA-waarden, zoals cultuurhistorische kavelpatronen, in het geding zijn. De Vnl is in die gevallen de enige reguleringsmogelijkheid.
6. Via de Vnl worden inpassings- en compensatiemaatregelen opgelegd voor de versterking en het behoud van NLCA waarden (groensingels om permanente opslagplaatsen zoals caravanstallingen, pestbosjes en poelen voor dempingen etc). Vanuit andere regelingen gebeurt dit niet of nauwelijks.

VNL III Woonschepen, vaartuigen, voorwerpen en hun voorzieningen.

Vnl Onderwerp	Andere regeling	Motief	Bevoegd gezag
Woonschip (incl. voorzieningen)	- Veelal verbod/ voorschriften uit bestemmingsplan voor zover gekoppeld aan de bestemming ter plaatse, soms gekoppeld aan APV of andere verordening. -Verbod/vergunningplicht Scheepvaartverkeerswet (beperking: voorzover op eigendom vaarwegbeheerder) -Verbod/vergunning Keur (beperking: voorzover op eigendom vaarwegbeheerder)	Integrale ruimtelijke belangenafweging Nautisch beheer, regeling ligplaats o.b.v. nautische belangen Waterkwantiteit/ Veiligheid	Gemeente Vaarwegbeheerder (Rijk, provincie, gemeente, Waterschap) Waterschap
Vaartuig (incl. voorzieningen)	- Soms verbod/ voorschriften uit bestemmingsplan voor zover gekoppeld aan de bestemming ter plaatse, soms gekoppeld aan APV of andere verordening. -Verbod/vergunningplicht Scheepvaartverkeerswet (beperking: voorzover op eigendom vaarwegbeheerder) -Verbod/vergunning Keur (beperking: voorzover op eigendom vaarwegbeheerder)	Integrale ruimtelijke belangenafweging Kwantiteit/nautisch beheer, regeling ligplaats o.b.v. nautische belangen Waterkwantiteit/ Veiligheid	Gemeente Vaarwegbeheerder (Rijk, Provincie, Gemeente, Waterschap) Waterschap
Voorwerpen op of in het water	In sommige situaties verbod/ vergunningplicht Scheepvaartverkeerswet: (beperking: voorzover op eigendom	Kwantiteit/nautisch beheer, regeling ligplaats o.b.v. nautische belangen	Vaarwegbeheerder (Rijk, Provincie, Gemeente,

	vaarwegbeheerder)		Waterschap)
--	-------------------	--	-------------

Feitelijke ervaringen/situatie afgelopen jaren:

1. Uit diverse handhavingssamenwerkingsprojecten (o.a. Afstemming handhaving Vecht) met betrekking tot wateren en oevers blijkt dat de handhaving voor onderwerpen als woonschepen, vaartuigen en andere voorwerpen bij andere instanties geen of weinig prioriteit heeft.
2. Ter realisatie van het Uitvoeringsprogramma Woonschepenknelpunten Notitie Woonschepenbeleid 2002-2012 en het sturen op de gewenste oplossingrichting en het na oplossing daarvan zorgdragen voor een adequaat handhavingniveau blijkt de Vnl als juridisch sturingsinstrument noodzakelijk.
3. Als gevolg van het provinciale woonschepenbeleid hebben veel gemeenten sinds 2002 woonschepenligplaatsen afgewogen in het bestemmingsplan. Het streekplan biedt hiervoor het kader. Soms is door GS goedkeuring onthouden. De Vnl vormt dan veelal het saneringsinstrument.
4. Veel voorwerpen op of in het water zijn alleen door middel van de Vnl te handhaven. Anderen instanties ondernemen geen initiatieven omdat er vanuit het motief van hun regeling geen aanknopingspunt voor is. De Vnl is in 2002 toegesneden op de aanpak van landschappelijke verrommeling van oeverzones.
5. Voor vaartuigen en voorzieningen worden veelal vergunningen/ontheffingen verleend door andere instanties, omdat vanuit het motief van hun regeling geen onderbouwing mogelijk is om te weigeren (illegaal woonschip buiten de vaarweg, of in een brede vaarweg, resp. buiten bereik regeling en nautisch geen probleem). De Vnl vormt dan met haar relatief eenvoudig toe te passen “pakket maatregelen” het vangnet voor de NLCA- waarden en daarmee tevens ‘Kop van Jut’.

4. Draagvlak, afstemming en samenwerking.

Er wordt regelmatig overlegd, afgestemd en samengewerkt met overheden en andere betrokken instanties. Hieronder wordt per hoofdstuk een aantal voorbeelden genoemd en een beeld geschetst van het draagvlak op basis van feitelijke ervaringen. Daarbij wordt het draagvlak in hoge mate bepaald vanuit welk belang tegen de Vnl wordt aangekeken. Het eigen belang gaat daarbij dikwijls voor het algemene natuur- en landschapbelang.

- Vnl I, opschriften, afbeeldingen en aankondigingen

Intern: In de meeste gevallen is er geen directe samenhang met andere provinciale taken. Interne afstemming vindt plaats als het gaat om grootschalige reclameprojecten, zoals masten en torens waarvoor naast de Vnl ontheffing tevens een verklaring van geen bezwaar noodzakelijk is (artikel 19 Wro) en als het gaat over opschriften ed. langs de provinciale wegen waarvoor tevens een ontheffing op de grond van Wegenverordening noodzakelijk is. Doel van de afstemming is eenduidige bestuurlijke besluitvorming. De Algemene voorschriften aanvullende bewegwijzering is een goed voorbeeld van de beleidsmatige samenwerking. In de Vnl is nl. onder bepaalde voorwaarden toeristisch-recreatieve bewegwijzering vrijgesteld van de ontheffingsplicht en de wegbeheerder handelt binnen dit kader de aanvragen verder af via de Wegenverordening. De wegenkantonniers zijn getraind in het vervullen van een 'oog- en oorfunctie' voor signaleringen van illegale opschriften ed. langs de provinciale wegen.

Extern: Ook hier is er in de meeste gevallen geen directe samenhang met taken van anderen. Vanwege de strafrechtelijke handhaving van niet-objectgebonden borden, een afspraak tussen de Randstadprovincies voor een snelle verwijdering, vindt regelmatig overleg en afstemming plaats met het parket van het Openbaar Ministerie over het werkproces, de boetes, en de in beslagnamen. Soms is er overleg met Rijkswaterstaat over borden langs rijkssnelwegen.

Draagvlak: Wegbeheerders ondersteunen het stringente handhavingsbeleid omdat opschriften buiten hun beheersgebied -voor hen dus niet te handhaven weilandborden e.d.- eveneens de verkeersveiligheid in gevaar kunnen brengen. Aan de andere kant vinden met name de lagere overheden het beleid belemmerend omdat ze hun wegen in het buitengebied niet economisch kunnen exploiteren door het plaatsen van bijvoorbeeld lichtmastreclames, billboards, sandwichborden, reclamedorbans ed. Gezien het aantal geweigerde ontheffingen voor plaatsing van reclametorens langs snelwegen, waarvoor de gemeente had ingestemd met het toepassen van een artikel 19 Wro-procedure, zullen zij de Vnl hierin als belemmerend ervaren. Overigens worden in afstemming op het Vnl-beleid de verklaringen van geen bezwaar in deze artikel 19-procedures ook niet afgegeven.

- Vnl II, storten (stortplaatsen), bergen en opslaan (opslagplaatsen)

Intern. Met betrekking tot dit hoofdstuk is veel afstemming met de Wet milieubeheer (Wm) vereist. Bij samenloop zijn afspraken gemaakt over NLCA-advisering, waardoor de Vnl belangen kunnen worden meegenomen in de Wm-vergunning en ontheffing op grond van artikel 8a Vnl achterwege kan blijven (tijdelijke baggerdepots, afvalstort e.d.). Bij slootdempingen is er een taakverdeling wanneer welk instrument wordt ingezet. Is er geen samenloop (toepassing niet-afvalstoffen) dan vervult de Vnl vrij zelfstandig de rol van vangnet. Soms is de afstemming zaakgericht en wordt per geval de meest efficiënte afhandeling bepaald.

Extern. Ter bescherming van slotenpatronen en ter voorkoming van afvalstorten in het Groene Hart (veenweidegebied) is er beleidsmatig afstemmingsoverleg met de buurprovincies over het dempen van watergangen. De Vnl vult de Wm aan en weegt in dit verband met name de cultuurhistorische waarde af. Bij niet-afvalstoffen opereert de Vnl solitair, enerzijds gericht op het dempingsmateriaal en anderzijds op de NLCA-waarden. Met betrekking tot dit onderwerp wordt intensief samenwerkt met de handhavingspartners politie en waterschap.

Voor slootdempingen is in overleg met de waterschappen en de provincie één loket ingericht waar de klant via één aanvraagformulier alle benodigde ontheffingen kan aanvragen. Bij het loket wordt bepaald of en welke ontheffing vereist is (ontheffing stortverbod Wm, Vnl-ontheffing, Keurvergunning).

Met milieudiensten vindt zaakgericht overleg plaats over Wm-inrichtingen met buitenopslag en de landschappelijke inpassing daarvan.

Bij overtredingen binnen dit kader is de Vnl vaak aanjager en regisseur om andere partijen bij het vaak onbekende 'groene' handhavingproces te betrekken. Vaak om de lappendeken aan 'groene' overtredingen te coördineren en door inzet van ieders instrumenten tot volledig herstel te komen (bijvoorbeeld het ophogen van moeras in de uiterwaard met schone grond, het dempen van sloten, het omzetten van gras- in maïsland en het kappen van meidoornstruweel).

Draagvlak: De Waterschappen en de provincie Zuid-Holland steunen het gezamenlijke slootdempingenbeleid in het veenweidegebied.

Voor de 'groene' onderwerpen als zodanig is bij andere overheden weinig animo om deze optimaal uit te voeren. Het kost veel 'trekwerk' om tot gezamenlijke handhaving over te gaan. Met name waar het bestemmingsplan ook van toepassing is en zelfs meer herstel zou kunnen worden afgedwongen dan met de Vnl alleen.

De ontheffingsplicht voor ingrepen als het opwerpen van wallichamen, houtrillen, kaden, het ophogen van percelen, tijdelijke opslagplaatsen, dammen/duikers en de aanleg van rijpaden wordt over het algemeen lastig en overbodig gevonden. Ook worden de legeskosten te hoog gevonden. Een vrijstellingsbesluit voor dit soort ingrepen zou aan deze bezwaren tegemoet kunnen komen.

- Vnl III, Woonschepen, vaartuigen, voorwerpen en hun voorzieningen.

Intern: Omdat het woonschepenbeleid gebaseerd is op twee sporen, toepassing van de Vnl en de ordening van woonschepen via het streekplan en vervolgens het bestemmingsplan is er afstemming met de ruimtelijke ordening over toetsing, advisering en goedkeuring inzake het bestemmingsplan. Samengewerkt en afgestemd wordt op het gebied van natuur- en landschapsdoelstellingen om bijvoorbeeld de opvallendheid van woonschepen en hun oeveroccupatie te optimaliseren, waar wel en waar niet bepaalde vaartuigen met bepaalde maten mogen afmeren etc.

Extern: Voorgenomen nieuwe beleidsontwikkelingen zijn vooraf afgestemd met de direct belanghebbenden. Het woonschepenbeleid is in 2001 via de Discussienota Notitie Woonschepenbeleid besproken met de doelgroep (bewoners, belangenverenigingen, gemeenten, buurprovincies, waterschappen ed.). Het nieuwe beleid om het oevergebruik bij woonschepen drastisch te beperken en daadwerkelijk te gaan handhaven is besproken met de Vechtgemeenten (Beleidsregels wateren provincie Utrecht 2007, d.d. 17 april 2007).

In het kader van het Uitvoeringsprogramma Knelpunten Notitie Woonschepenbeleid 2002-2012 wordt momenteel intensief samengewerkt met de gemeenten waarin zich de knelpuntlocaties bevinden en andere belanghebbenden zoals bewoners en beheerders en oever- en watereigenaren, afhankelijk van het water waar het knelpunt zich bevindt.

Samenwerking en afstemming vindt er plaats op het gebied van vergunningen. Onder de paraplu van het Restauratieplan Vecht is er de folder uitgegeven: "Vergunningen langs de Vecht, Hoe zit dat?". Partijen stellen elkaar wederzijds op de hoogte van aanvragen. Indien één partij de vergunning/ontheffing moet weigeren dan handelt deze de aanvraag verder af. De aanvrager wordt geïnformeerd dat eerst alleen de weigering wordt afgehandeld (de aanvrager kan immers pas iets doen als hij alle ontheffingen heeft). Aan de invoering van een gemeenschappelijk aanvraagformulier wordt nog gewerkt.

Op gebied van handhaving wordt regelmatig projectmatig samengewerkt met de partners. Zoals een handhavingproject gericht op het knelpunt Tull 't Waal of de recente handhavingssactie onder de paraplu van de handhavingsestafette in het voormalige knelpunt de Woonschepenhaven De Nes te Vreeland.

In het kader van het RPV+ (Restauratieplan Vecht) is in 2005 getracht om een project Afstemming handhaving Vecht van de grond te krijgen. Doel van het project was: verbetering van de handhaving van de wet- en regelgeving op en rond de Vecht door middel van afstemming en samenwerking. Het project werd getrokken door de provincie Utrecht en er waren 13 handhavingsorganisaties betrokken (gemeenten, politie, waterschap, provincie N-Holland). N.a.v. een bijeenkomst waar de wijze van toezicht, soort overtredingen, wijze van handhaving werden geïnventariseerd, zijn de volgende acties ondernomen:

- De boa's van DWR zijn aangewezen voor de Vnl, zodat zij bevoegd zijn op grond hiervan te handhaven. Dit n.a.v. de conclusie dat de VNL goede handvatten biedt voor handhaving van een aantal overtredingen op en rond de Vecht. Ook de boa's van DWR kunnen dit instrument goed gebruiken bij het handhaven van overtredingen die zij tegenkomen (b.v. varen in het riet, illegaal afmeren van recreatievaartuigen, storten van grond of afval op oeverlandjes e.d.).
- Er is een voorstel gemaakt om in eerste instantie voor 3 thema's de handhaving af te stemmen:
 1. Permanent afmeren recreatievaartuigen op niet daarvoor aangewezen plekken + illegale steigers, beschoeiingen, afmeerpalen
 2. Drijvende voorwerpen (illegale boatsavers, vloten, terrassen e.d.)
 3. Ophogen oeverlandjes, stortjes, dempingen (en daarmee samenhangende versmalling van het vaarwater)

Draagvlak.

Bij het voorbereiden van de Notitie Woonschepenbeleid 2002-2012 is de doelgroep uitgebreid geconsulteerd via de Discussienota. De conclusies daaruit waren⁷:

1. Regelingen in het bestemmingplan zijn nog verschillend per gemeente, het belang van de Vnl wordt dan ook nog eens onderstreept.
2. Alleen de gemeenten Utrecht en De Ronde Venen en Nieuwegein met een overgangperiode van maximaal 5 jaar willen buiten het toepassingsbereik van de Vnl vallen. De overige gemeenten zien deze als een goed werkend aanvullend instrument op hun eigen bevoegdheden.
3. De meeste partijen kunnen zich vinden in het afmetingenbeleid. Enkele partijen vinden de voorgestelde afmetingen aan de forse kant, met name in het landelijk gebied. Sommige gemeenten hebben een afmetingenbeleid dat niet overeenkomt met de provinciale afmetingen (zowel ruimer als stringenter).
4. Alle instanties kunnen zich vinden in het voorstel tot uitbreiding van het kleurenbeleid voor woonschepen. Met name gemeenten hebben niet de mogelijkheid dit zelf te regelen in een bestemmingsplan en zien hierin duidelijk een rol voor de provincie. Handhaving vormt daarbij een belangrijk uitgangspunt.
5. Het oever- en typenbeleid voor bepaalde woonschepen vraagt om duidelijke richtlijnen.
6. De meeste partijen hebben aangegeven problemen te hebben met de permanente recreatievaart en weten niet goed hoe met dat probleem om te gaan. Sommige gemeenten hebben (nog) geen last van het permanent ligplaats innemen van recreatievaartuigen.
7. Er is bij enkele partijen verwarring ontstaan rondom het voorstel de verordening als vangnet te laten fungeren. Bij vrijwel alle partijen wordt het belang van handhaving (en samenwerking) onderkend, maar tegelijkertijd ontbreekt het aan prioriteit bij de meeste organisaties. Verschillende gemeenten hebben aangegeven gebruik te willen maken van de dwanghaven van de provincie Noord-Holland. Samenwerking m.b.t. knelpunten wordt door de gemeenten gevraagd en men ziet hierin een coördinerende en centrale rol van de provincie. De Vnl moet hiervoor een basisbescherming bieden.

Bij de Vechtgemeenten is draagvlak voor het oeverbeleid (het oevergebruik bij woonschepen drastisch te beperken en daadwerkelijk te gaan handhaven). Overeenstemming is bereikt tot het mogen hebben/houden van één bijgebouw (9 m²) en een erfafscheiding van maximaal één meter hoog per ligplaats om de visueel landschappelijke belevingswaarde van en op het water te verbeteren (het

⁷ Uit de Notitie Woonschepenbeleid 2000-2012 vastgesteld door PS op 7 oktober 2002

maken van doorkijkjes tussen linten van woonschepen). Het beleid is vanaf de zomer 2007 feitelijk in uitvoering gegaan. Op sommige locaties wordt samen met de gemeente gehandhaafd.

In het handhavingsproject gericht op de knelpuntenlocatie Tull 't Waal bleek de Vnl het enige instrument om handhavend te kunnen optreden tegen drijvende voorwerpen en oeveroccupatie. Andere partijen haakten af.

In het project Afstemming handhaving Vecht bleek het uiteindelijke draagvlak om inzet te leveren aan de voorgestelde handhavingsthema's laag. Tien van de dertien organisaties hebben niet of afwijzend gereageerd op het voorstel voor gezamenlijk handhaving. Alleen beide provincies en het waterschap waren bereid inzet hierop te leveren.

Ondanks de voorlichting en samenwerking met andere bevoegde gezagen blijft de burger de samenhang met andere regelingen als nadeel ervaren. Verschillende regelingen voor hetzelfde onderwerp met verschillende bevoegde gezagen ieder vanuit hun eigen motief en soms met tegenstrijdige besluiten. Belanghebbenden ervaren dikwijls de Vnl als lastig en hebben vaak geen begrip voor NLCA-waarden. Dit laat verlet dat de doelstelling van de Vnl legitiem is. NCLA-waarden mogen beschermd worden en de provincie heeft hiertoe de bevoegdheid.

Wabo

De inwerkingtreding van de WABO zal niet veel invloed hebben op de uitvoering van de Vnl. Er is alleen een samenloop bij opslagplaatsen ingeval er zowel een Wet milieubeheervergunning als een Vnl-ontheffing vereist is. Dit is echter nu ook al geregeld via het coördinatie-artikel in de Vnl. Reclameborden zijn ook in de Wabo opgenomen, maar aangezien er nauwelijks nog Vnl-ontheffingen voor borden worden verleend (alle toe te stane opschriften staan in het vrijstellingsbesluit borden), heeft de Wabo geen consequenties.

5. Resultaten van de Vnl

In 5.1 en 5.2 staan de kwantitatieve resultaten, de cijfers dus over resp. de handhaving en de ontheffingverlening. In 5.4 staan de kwalitatieve resultaten, d.w.z. de gerealiseerde bescherming van de NLCA-waarden.

5.1 Cijfers handhaving

Jaarlijks worden honderden overtredingen van de Vnl-verboden en –voorschriften ongedaan gemaakt d.m.v. handhaving (zie tabel 1). In het jaarlijkse Handhavingsuitvoeringsprogramma wordt een prioritering gemaakt in de handhavingstaken (wat handhaven we). In de Handhavingstrategie grijze en groene wet- en regelgeving provincie Utrecht 2005 -2008 (GS d.d. 22 februari 2005) staat de wijze waarop deze overtredingen worden aangepakt en gesanctioneerd staat (hoe handhaven we).

Tabel 1: aantal ongedaan gemaakte overtredingen

	1998	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Fte's voor handhaving in 2007
Vnl I opschriften	26	186	122	258	418	271	159	1 + 1 tijdelijk
Vnl II storten/ opslaan	78	31	13	19	60	68	67	1
Vnl III wateren ⁸	n.b.	0	4	4	54	31	41	1 + 0,8 tijdelijk
Totaal Vnl	104	217	139	281	532	370	267	3 + 1,8 tijdelijk

Vnl I, opschriften

De verbodsbepalingen in t.a.v. opschriften zijn tot nu toe door één provinciale toezichthouder (tevens BOA) gehandhaafd. Sinds juli 2007 wordt er tijdelijk een handhaver extra ingezet op dit onderwerp om de achterstand bij objectgebonden opschriften weg te werken. Overtredingen worden sinds 1995 in de meeste gevallen strafrechtelijk afgehandeld d.m.v. transactievoorstellen. Hierdoor kunnen veel overtredingen aangepakt worden met weinig handhavingscapaciteit. Bovendien doet deze vorm van handhaving geen beroep op de juridische capaciteit binnen de afdeling Handhaving. Ook het feit dat jarenlang consequent gehandhaafd is op niet-objectgebonden borden draagt ertoe bij dat het verbod goed bekend is en nageleefd wordt en daarom relatief weinig inspanning vergt. Voor 1995, toen nog bestuursrechtelijk werd gehandhaafd, werd het beleid ondersteund door constante jurisprudentie van de Raad van State.

Vnl II, Storten, bergen, opslaan

De verbodsbepalingen in t.a.v. storten, bergen en opslaan worden ook door één provinciale toezichthouder (tevens BOA), gehandhaafd. Sinds 1 juli 2007 handhaaft deze persoon ook het stortverbod Wet milieubeheer, zodat een optimale afstemming tussen handhaving Vnl en Wm gewaarborgd is. Overtredingen worden naar de ernst ingeschaald. Omdat herstel van natuur- en landschapswaarden dikwijls nog mogelijk is wordt bestuursrechtelijk gehandhaafd, waarbij opvalt dat er vrijwel nooit bezwaar en beroep wordt ingesteld; blijkbaar is de acceptatie van deze regels groot. Misschien omdat ook dit beleid tot op heden wordt ondersteund door constante jurisprudentie. Indien onomkeerbare schade is vastgesteld wordt tevens strafrechtelijk opgetreden (het opmaken van proces verbaal).

⁸ Tot 2002 aparte Woonschepenverordening, toen nog zonder verbod op recreatievaartuigen. Vanaf 2002 opgenomen in VNL en uitgebreid met verbod op recreatievaartuigen en voorwerpen.

Vnl III Wateren, woonschepen, vaartuigen en voorwerpen.

De verbodsbepalingen in hoofdstuk III worden gehandhaafd door 2 provinciale toezichthouders (tevens BOA) waarvan één tijdelijk voor het project Schoon schip (vanaf 2005) is aangetrokken. In dit project worden de nieuwe regels voor recreatievaartuigen projectmatig gehandhaafd. Dit roept de nodige weerstand op, waardoor er veel bezwaar- en beroepsprocedures doorlopen moeten worden. De verwachting is dat dit af zal nemen zodra de nodige jurisprudentie is opgebouwd en een basisniveau in de naleving is bereikt.

Naleving Vnl

De toe- en afnames in het aantal overtredingen in de loop der jaren (zie tabel 1) zijn voor een groot deel te verklaren uit verschuivingen in de inzet van de beschikbare handhavingscapaciteit; m.a.w.: bij een grotere inzet aan handhavingscapaciteit op een bepaald thema, worden er meer overtredingen op dat thema gesignaleerd en ongedaan gemaakt. Hieruit kan geconcludeerd worden dat lang niet alle overtredingen aangepakt kunnen worden met de huidige handhavingscapaciteit. In de tabel is b.v. duidelijk te zien dat de laatste jaren het accent is verschoven van hoofdstuk I (m.n. objectgebonden borden) naar hoofdstuk III (m.n. recreatievaartuigen).

Hoeveel overtredingen er daadwerkelijk plaatsvinden is dus niet bekend; wel kan gesteld worden dat de grootste overtredingen meestal wel gesignaleerd worden, ook omdat er best veel “ogen en oren” in het veld aanwezig zijn die meldingen doorgeven (politie, wegenkantonniers, boswachters).

Uit bovenstaande blijkt dat de spontane naleving van de Vnl-regels niet hoog is. De ervaring leert dat het van belang is om het handhavingsniveau boven een bepaald minimum te houden en zo het buitengebied “bij te houden”, omdat het laten ontstaan of voortbestaan van overtredingen nieuwe overtredingen aantrekt. Bij de borden is dit bijvoorbeeld duidelijk te merken; als een illegaal bord niet snel verwijderd wordt, trekt dit andere illegale borden aan; ook een illegale stortplaats trekt andere afvalstorters aan.

5.2 Cijfers ontheffingverlening

Jaarlijks worden meer dan 100 besluiten genomen op aanvragen voor ingrepen. Er wordt alleen ontheffing verleend als er geen onaanvaardbare aantasting van NLCA-waarden ontstaat. In alle ontheffingen worden voorschriften gesteld om de benodigde bescherming te waarborgen, en in sommige gevallen wordt compensatie voorgeschreven.

Door de vaststelling van Vrijstellingsbesluiten voor hoofdstuk I (borden) en hoofdstuk III (wateren) is een afname in het aantal individuele ontheffingen te zien bij die onderwerpen.

Voor de ontheffingverlening Vnl is 2 ½ fte beschikbaar.

In tabel 2 staat het aantal ingrepen dat is toegestaan onder voorwaarden (d.m.v. ontheffingen/meldingen).

Tabel 2: aantal onder voorwaarden toegestane ingrepen

	1998	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Fte's in 2007
Vnl I opschriften	8	10	43	4	8	2	1	0
Vnl II storten/dempen/opslaan	76	60	58	71	98	76	51	1
Vnl III wateren ³	103	68	85	27	31	60	54	1 ½
Totaal Vnl	187	138	186	102	137	138	106	2 ½

Vnl I, opschriften.

Er worden vrijwel geen ontheffingen meer verleend voor opschriften. In het Vrijstellingsbesluit zijn die gevallen opgenomen die aanvaardbaar zijn voor natuur en landschap. In de beleidsregels is opgenomen dat er voor andere dan die gevallen in principe geen ontheffing wordt verleend.

Vnl II, Storten, bergen, opslaan.

Het gros van de gevallen betreft meldingen van slootdempingen in agrarisch bestemde gebieden. Deze worden alleen geaccepteerd als er geen onaanvaardbare aantasting voor NLCA-waarden optreedt. Indien dat wel het geval is, kan er vaak in overleg een beter alternatief gevonden worden. Daarnaast worden er jaarlijks circa enkele tientallen ontheffingen verleend danwel voorschriften opgenomen in de Wm-vergunning voor stortplaatsen (m.n. baggerdepots) en opslagplaatsen. Hiervoor wordt 1 fte ingezet.

Vnl III Wateren, woonschepen, vaartuigen en voorwerpen

Ontheffingverlening is vooral aan de orde bij woonschepen. Het actueel houden van alle woonschepenontheffingen vergt op dit moment ½ fte. Er is op dit moment een achterstand bij de afhandeling van woonschepenontheffingen en ontheffingsaanvragen voor recreatievaartuigen en (afmeer)voorzieningen i.v.m. een vertraagde vacatureinvulling. Verwacht wordt de achterstand binnen een half jaar weg te kunnen werken. In een aantal gevallen wordt bezwaar en beroep ingesteld tegen ontheffingsvoorschriften, maar dit aantal is beperkt omdat de doelgroep inmiddels goed bekend is met de voorschriften.

5.3. Communicatie.

Communicatie is belangrijk om bekendheid te geven aan regelgeving en daarmee de naleving te vergroten (preventieve handhaving). Daarom wordt er de nodige aandacht besteed aan voorlichting.

- er is een algemene folder over de groene regelgeving met inlegvellen over specifieke regelgeving
- er is recentelijk een folder over recreatievaartuigen en steigers huis-aan-huis verspreid bij alle woningen aan het water
- woonschipbewoners worden persoonlijk d.m.v. brieven op de hoogte gebracht van relevant nieuw beleid
- met gemeenten en waterschappen is de afspraak gemaakt om ontheffing-/vergunningaanvragers te attenderen op benodigde vergunningen/ontheffingen van andere overheden.
- er is gezamenlijk met andere overheden een folder gemaakt voor de Vecht over de geldende regelgeving op en rond het water.

Nieuwe (beleids)regels worden altijd in huis-aan-huisbladen gepubliceerd. Vaak wordt er ook een persbericht aan gewijd o.a. ten behoeve van de vakbladen. .

Thematische handhavingsacties worden eveneens via persbericht aangekondigd.

Voor vragen is er het serviceloket groene regelgeving, dat zowel telefonisch als via internet bereikbaar is.

5.4. Belangrijkste resultaten voor NLCA-waarden.

De belangrijkste geboekte resultaten staan hieronder opgesomd. Er is geen analyse gemaakt van alle ontheffingsaanvragen, van hetgeen is toegestaan danwel geweigerd of hetgeen via handhaving is voorkomen of hersteld. Het is een indicatie van de geboekte resultaten.

Vnl I, opschriften.

Belangrijkste resultaten:

- Weilandborden zijn er niet in de provincie Utrecht (of worden snel verwijderd). Het is voldoende om een vergelijking te maken met de situatie in bijvoorbeeld de buurprovincie Gelderland of Zuid-Limburg.
- Reclamemasten staan alleen op als bedrijventerrein bestemde terreinen.
- Lichtmastreclames, sandwichborden, reclaimedragendeabri's en bill- en megaboards staan alleen binnen de bebouwde kommen.
- Objectgebonden borden, tijdelijke borden en toeristische borden in het buitengebied zijn afgestemd op landschappelijk aanvaardbare verhoudingen en normen via het vrijstellingsbeluif.
- Er is één systeem voor toeristisch-recreatieve bewegbewijzing.

Vnl II, Storten, bergen, opslaan.

Belangrijkste resultaten:

- Waardevolle kavelpatronen In het westelijk weidegebied zijn behouden door het voorkomen dan wel herstellen van slootdempingen.
- Waardevolle elementen met actuele en potentiële natuur- en landschapswaarden, zowel binnen als buiten de ecologische hoofdstructuur, zijn behouden. Voorbeelden van herstel: gedempte poelen en petgaten, opgehoogde en drooggelegde moerassen, stortingen in uiterwaarden en op oeverlandjes, vijverpartijen bij landgoederen, opgehoogd natuurgebied, opgeworpen wallichamen in bossen, landaanwinning etc
- Aardkundige waarden zijn behouden, zo zijn bijvoorbeeld een gedempte oude rivierloop en rivierstrangen in de uiterwaard hersteld.
- Allerlei opslagen in de buitenlucht van zand, grond, bagger, oud hooi, kuilgras, dakriet, mest, hooibalen, bouw- en aannemersmateriaal, autobanden, sloophout, kratten, pellets, buizen, tanks, containers, rijklare auto's, aanhangwagens, vrachtwagens, caravans, boten, transportmaterieel zijn opgeruimd.
- Kleine landschapselementen op potentieel geschikte locaties, zoals pestbosjes, poelen, natte percelen door verlaging, aanplant knotwilgen etc zijn via compensatievoorschriften aangelegd.
- Permanente opslagterreinen zijn ingepast in het landschap door brede beplantingsstroken met inheemse soorten.

Vnl III Wateren, woonschepen, vaartuigen en voorwerpen.

- Het aantal woonschepenligplaatsen in het landelijk gebied neemt niet toe; ontheffingen voor nieuwe ligplaatsen worden niet afgegeven en illegale woonschepen worden door handhaving vewijderd.
- Woonschepen voldoen voor het overgrote deel aan de provinciale regels wat betreft afmetingen, kleuren, typen, oevergebruik en onderlinge afstanden.
 - woonschepen zijn in het overgrote deel van de gevallen niet groter dan een landschappelijke aanvaardbare lengte-, breedte-, en hoogtemaat. Woonschepen die nu nog te groot zijn worden bij vervanging teruggebracht tot de maximaal toegestane maten.
 - 95 % van de woonschepen heeft een kleurstelling die ze in alle jaargetijden visueel landschappelijk minder opvallend maakt.
 - historische woonschepen liggen zoveel mogelijk op een historische locatie of zullen daar in de toekomst naartoe verplaatst worden..
 - Vlonders, terrassen en extra steigers bij woonschepen worden niet toegestaan en door handhaving verwijderd.
 - op waardevolle oeverlanden of visueel landschappelijk open riviergebieden zoals de

uiterwaarden vindt geen oeveroccupatie plaats. Op andere locaties wordt op basis van het recentelijk vastgestelde oeverbeleid een visueel meer open oever bij woonschepenligplaatsen hersteld (creëren van doorkijkjes).

- 78 vastgestelde woonschepenknelpuntlocaties worden projectmatig binnen 5 jaar opgelost door uitkoop, uitsterving, verplaatsing, handhaving en herinrichting van woonlocaties op het water. Inmiddels is circa de helft van de knelpunten opgelost en voor de overige lopen acties.
- De wildgroei aan steigertjes, afgemeerde vaartuigen, voorwerpen en bijbehorende verrommeling van de oevers in het buitengebied wordt projectmatig teruggedrongen. In het kader van het project Schoon schip zijn in 2005 100 overtreders aangeschreven, hiervan heeft de helft al na de eerste waarschuwing de overtreding ongedaan gemaakt. Bij de andere helft moet actief gehandhaafd worden, waarbij de nodige bezwaar- en beroepsprocedures doorlopen moeten worden.

6. Gevolgen intrekking VNL.

6.1 Gevolgen voor NLCA-waarden.

In onderstaande tabel is aangegeven wat het doel van het Vnl verbod is en vervolgens wat er vanuit het motief van de Vnl wordt aangetast als de ingreep onbelemmerd kan plaatsvinden.

De gevolgen van intrekking zijn in deze tabel niet meer opgenomen, omdat het feitelijk het tegenovergesteld uitlezen van de hiervoor daadwerkelijk geboekte resultaten betreft. Dit geeft gelijktijdig een prognose van de ontwikkelingen zonder Vnl. Daarbij van een scenario uitgaande dat het onderwerp niet door een andere overheid wordt geregeld of in het geval van regeling niet wordt gehandhaafd.

Vnl I, opschriften, afbeeldingen en aankondigingen

Op te heffen verbod	Doel	Effect van opheffen verbod
Artikel 2, reclames in al haar vormen	Tegengaan verrommeling en horizonvervuiling Handhaven openheid.	Aantasting van de visuele belevingswaarde van het landschapsschoon. Aantasting van de openheid Soms aantasting cultuurhistorische waarde Sluipende verrommeling van het landschap

Vnl II, storten (stortplaatsen), bergen en opslaan (opslagplaatsen)

Op te heffen verbod	Doel	Effect van opheffen verbod
Artikel 5 Storten (= ophogen) het hebben van een stortplaats.	-Behoud van kwetsbare actuele natuurwaarden of in potentie aanwezige natuurwetenschappelijke waarden -Voorkomen van verstoring/verrommeling van het landschapsbeeld. -Behouden van cultuurhistorische elementen.	- Verlies of verslechtering van actuele (biotoopvernietiging) en potentiële natuurwaarden. - Aantasting of verlies van cultuurhistorische waarden. - Aantasting van de landschappelijke belevingswaarde door het opwerpen van grondwallen en functiewijziging van percelen -Verlies aan diversiteit. -Verlies van stepping-stones met name buiten de ecologische hoofdstructuur.
Artikel 5 i.c.m. art 6, lid 1, sub e en f Het storten in wateren o.a. t.b.v. slootdempingen	-Behoud van verkavelingstructuur. -Behoud van kwetsbare actuele natuurwaarden of in potentie aanwezige natuurwetenschappelijke waarden	-Aantasting of verlies van landschapspatronen en cultuurhistorische waarden (ontginningsgeschiedenis) - Verlies of verslechtering van actuele natuurwaarden (biotoopvernietiging), mede door gebruiksintensivering.
Het hebben van opslag of een opslagplaats.	Voorkomen van verstoring/verrommeling van het landschapsbeeld.	-Aantasting van de visuele belevingswaarde van het landschapsschoon, met name de openheid door gebiedsvreemde, opvallende opslagactiviteiten op veelal onbebouwde percelen.

Vnl III Woonschepen, vaartuigen, voorwerpen en hun voorzieningen

Op te heffen verbod	Doel	Effect van opheffen verbod
Artikel 7c, 7g en 7j Het ligplaats innemen met een woonschip en het treffen van (oever)voorzieningen	-Voorkomen van verstoring van het landschapsbeeld. - Behoud van kwetsbare actuele natuurwaarden of in potentie aanwezige natuurwetenschappelijke waarden -Tegengaan verrommeling	-Aantasting van de visuele belevingswaarde van het landschapsschoon. -Aantasting van de openheid -Verlies of verslechtering van actuele (biotoopvernietiging) en potentiële natuurwaarden - Sluipende verrommeling door oever- en wateroccupatie. - Soms aantasting cultuurhistorische waarde
Artikel 7e, wettelijk voorschrift bij een woonschip inzake afmeting, kleur, en onderlingeafstand	-De opvallendheid van een gebiedsvreemd element terugdringen en zoveel mogelijk visueel landschappelijk inpassen. -Tegengaan verrommeling	Aantasting van de visuele belevingswaarde van het landschapsschoon door de grotere opvallendheid van woonschepen in het landschapsbeeld door lichte kleuren, grotere afmetingen en lintvorming.
Artikel 7h en 7j Verbod op afmeren vaartuigen of voorwerp en aanlegplaatsen daarvoor	-Voorkomen van verstoring van het landschapsbeeld. - Behoud van kwetsbare actuele natuurwaarden of in potentie aanwezige natuurwetenschappelijke waarden -Tegengaan verrommeling oevers, oeverlanden en uiterwaarden	-Aantasting van de visuele belevingswaarde van het landschapsschoon. -Aantasting van de openheid -Verlies of verslechtering van actuele (biotoopvernietiging) en potentiële natuurwaarden - Sluipende verrommeling door oever- en wateroccupatie. - Soms aantasting cultuurhistorische waarde -
Artikel 7i Verbod op afmeren in of varen bij of schade toebrengen aan rietkragen, moerasstroken of natuuroevers.	Voorkomen van beschadiging van rietkragen, moeras- en natuuroevers.	Aantasting van actuele en potentiële natuurwaarden op de grens van oever en land. NB: Dit verbod wordt niet gehandhaafd door de provincie Utrecht zelf. Wel zijn groene boa's van terreinbeheerders aangewezen voor de Vnl, maar ook zij maken niet veel gebruik hiervan.

6.2 Gevolgen voor de provincie

Het intrekken van Vnl kan voor de provincie diverse gevolgen hebben, met name t.a.v. de woonschepen- en vaartuigenbeleid. Dit beleid is thans volop in uitvoering; de Vnl is daarbij een onmisbaar juridisch instrument gebleken. Het gaat m.n. om het project Woonschepenknelpunten en het handhavingsproject Schoon schip. Als gevolg van deze nog volop lopende projecten is en wordt een groot aantal eigenaren van woonschepen, recreatievaartuigen en aanlegvoorzieningen aangeschreven voor het overtreden van bepalingen van de Vnl. M.n. bij woonschepen, waar het vaak gaat om grote (woon)belangen worden veel zaken tot aan de rechter uitgevochten. In het geval van recreatievaartuigen voldoet circa de helft van de overtreders aan de waarschuwingsbrief met daarin de geconstateerde overtreding. De bulk van de overgebleven zaken is momenteel in de fase van beroep bij de rechtbank Utrecht.

Het intrekken van de Vnl, zou **financiële gevolgen** voor de provincie hebben. De kans bestaat dat eigenaren van woonschepen, recreatievaartuigen en aanlegvoorzieningen een schadevergoeding van de provincie gaan eisen, omdat zij uit eigen beweging, na een waarschuwing of na het voeren van een gerechtelijke procedure hun woonschip, recreatievaartuig of de aanlegvoorziening hebben verwijderd (verkocht, in opslaghaven ondergebracht ed.). Het is niet in te schatten om welke aantallen het zal gaan. Twee woonschepen die recentelijk zijn afgevoerd van de illegale ligplaats, zijn gedemonteerd of verkocht en kunnen dus niet aan de eigenaren teruggegeven worden. Verder is er al een flink aantal woonschepen overgeschilderd, met de nodige kosten voor de eigenaar. Degenen die gerechtelijke procedures hebben

gevoerd, hebben daar advocaatkosten voor gemaakt, die verhaald zouden kunnen worden. Het is niet in te schatten in hoeverre schadeclaims kans van slagen hebben. Het is mogelijk dat er een verschil bestaat in de kansen voor woonschipbewoners en voor eigenaren van recreatievaartuigen, aangezien de eerste groep door hun de (woon-)belangen zwaarder getroffen worden dan de de laatste groep.

Daarnaast zou afschaffing van de Vnl de provincie **imago**schade kunnen opleveren. Immers, de provincie schakelt dan van een consequent uitgevoerde en strenge handhavingsaanpak over op een “nullijn”. Met name bij de handhavings- en uitvoeringspartners, maar ook bij de “getroffenen” kan dit voor de provincie het etiket van **onbetrouwbare overheid** opleveren.

7. Vergelijking met andere provincies.

Via een bel- en internetronde is nagegaan wat de andere provincies doen op het gebied van de landschapsverordeningen. Hieronder staan de provincies die over een landschapsverordening beschikken en welke onderwerpen daarin zijn opgenomen. Tussen haakjes de belangrijkste verschillen met de Vnl.

Provincie	verordening	Onderwerp		
Stand van zaken september 2007		Opschriften	Storten (dempen en ophogen), bergen, opslaan	Woonschepen/vaartuigen
Utrecht	Vnl	X	X	X
Flevoland	Landschapsverordening Flevoland 2005	X		
Noord-Holland	Landschapsverordening Noord-Holland 2005	X		X (alleen niet bestemde woonschepen)
Noord-Brabant	Landschapsverordening Noord-Brabant 2002	X (geen ontheffingenstelsel)		
Zeeland	Landschapsverordening Zeeland 2001	X		
Zuid-Holland	Verordening bescherming landschap en natuur 2007	X	X (alleen slootdempingen en het omspuiten van grasland in de bollenstreek)	X (afbouwend tot 1-7-2008)

De zes overige provincies, te weten Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel, Gelderland en Limburg hebben geen verordening ter bescherming van natuur en landschap (meer).

Enkele opmerkingen:

- Noord-Brabant heeft haar verordening in 1988 al eens ingetrokken en het initiatief bij de gemeenten gelegd. Vanwege de enorme wildgroei aan reclameborden in de provincie is in 1999 de verordening ter voorkoming van verder aantasting van de landschappelijke kwaliteiten van het buitengebied door de provincie opnieuw opgesteld. In Flevoland vond iets vergelijkbaars plaats. In Gelderland ligt het initiatief sinds 1985 bij de gemeenten met als gevolg de waarneembare wildgroei langs de (snel)wegen.
- Tussen Utrecht en Zuid-Holland staat het Groene hart onder grote druk. Daarom is er afgestemd qua regelgeving, maar ook qua uitvoering, waar het gaat om het dempen van watergangen, die dikwijls ten koste gaan van natuur en cultuurhistorische waarden (unieke kavelpatronen). Noord-Holland is afgehaakt door het sinds 2005 schrappen van de bepalingen inzake slootdempingen.
- Op gebied van woonschepen en vaartuigen vindt afstemming plaats met Noord-Holland. In het kader van het voormalige Restauratieplan Vecht en nu de Vechtvisie is gestreefd naar afstemming van de verordeningen voor de instandhouding en het behoud van het Vechtgebied waar het gaat om vaartuigen en woonschepen. De dwanghavens van Noord-Holland wordt door GS zonodig ook benut.
- De deregulering in Zuid-Holland voor bepaalde onderdelen van hun verordening levert mogelijk alleen (negatieve) effecten op voor de minder waardevolle gebieden, omdat in de waardevolle gebieden veelal een landschapsverordening van het recreatieschap van kracht is.
- Opvallend is dat de provincies met de grootste verstedelijkingsdruk de landschapsverordening nog uitvoeren.

8. Vnl opties

De Vnl is een krachtig instrument voor de provincie om ongewenste ontwikkelingen en ingrepen⁹ in het buitengebied te keren en/of een positieve wending te geven. Het ontheffingenstelsel en de vrijstellingsbevoegdheid bieden een instrumentarium om voorwaarden aan te geven en de ontwikkelingen in een voor natuur en landschap gewenste richting te kunnen sturen.

Hierna volgt een aantal voorbeelden, die de laatste tijd dikwijls worden genoemd als het gaat over landschappelijke verrommeling of de aantasting van natuurwetenschappelijke of cultuurhistorische waarden en waarin de Vnl een rol zou kunnen spelen:

- Bescherming van de duisternis. De verlichting van de duisternis, met name in natuurgebieden is een terugkomend item. Moet de verlichting ten behoeve van de natuur en het nachtschap worden teruggedrongen in bijvoorbeeld de ecologische hoofdstructuur?
 - Landschappelijke verrommeling¹⁰.
 - o Een veel gehoorde kritiek is dat het toenemend aantal paardenhouderijen¹¹ leidt tot verrommeling van het landschap door opvallende rijbakken, talloze kleine weijtjes met opvallende (witte) afrasteringen, ‘verlinting’, opslag van hooi en paardentrailers, verlichting etc.
 - o De ‘verhekkings’ van de ecologische hoofdstructuur. Enerzijds wordt veel geïnvesteerd in het obstakelvrij maken van verbindingzones voor de noodzakelijke migratie van de fauna, anderzijds is de praktijk dat met name in de bosgebieden, veel nieuwe obstakels (hekken met gaas, hoge grondwallen met gaas, schuttingen etc). rondom terreinen worden geplaatst en opgeworpen. Grondbarrières worden vervolgens met exoten (o.a. laurierkers) beplant.
 - o Rommelterreinen. Terreinen waar van alles in de open lucht is neergelegd of gestort. Hieronder kunnen bijvoorbeeld ook volkstuinten worden geschaard.
 - Bescherming kleine landschapselementen. Kleine landschapselementen zijn dikwijls vogelvrij. Vernietiging vindt beetje bij beetje plaats waardoor de lappendeken aan regelgeving buiten toepassing blijft. Het gaat hier bijvoorbeeld om houtwallen en pestbosjes.
 - Het omzetten van grasland in maïsland en het diepspitten/egaliseren van de bodem. Aardkundige waarden kunnen door egalisatie en diepspitten voor altijd worden uitgevlakt. Maïsland is niet overal gewenst vanwege de extreme verrijking van de bodem door bemesting, de storende werking in een niet passend landschapsbeeld en de wateronttrekking.
2. Een andere, nog te weinig gebruikte optie, is de compensatiemogelijkheid. Het toestaan van ingrepen in natuur en landschap compenseren via ontheffingsvoorschriften geënt op het natuur- en landschapsbeleid. Voorbeelden: het dempen van een watergang moet afhankelijk van het landschapstype worden gecompenseerd met het graven van petgaten of het aanplanten van een geriefbosje.
3. De Vnl als instrument van het middenbestuur ter bescherming van natuur en landschap met het oog op de nieuwe Wet op de Ruimtelijke Ordening (van kracht per 1-1-2008) en de nieuwe rol van de provincie als medespeler in plaats van toetsers.

⁹ Voor landschap gaat het om de aanwezigheid van storende elementen vanuit verschillende optiek zoals opvallend, lelijk, niet passend in openheid, niet harmonieus, niet streekeigen ed. Voor natuur gaat het hoofdzakelijk om belemmeringen, vernietiging van actuele en potentiële natuurwaarden.

¹⁰ Verrommeling in Nederland, WOT rapport 6, mei 2006 ISSN 1871-028X Alterra).

¹¹ Alterrapport 1444 Paardenhouderij in beeld, een onderzoek naar de landschappelijke verschijningsvorm van de paardenhouderij.

Bijlage 1.

Verordening bescherming natuur en landschap provincie Utrecht 1996

Geldig sinds 07 juli 2006.

Inhoud van deze regeling

Besluit van 20 maart 1996, Provinciaal blad nr. 40 van 1996, houdende aanpassing van de Verordening bescherming natuur en landschap provincie Utrecht 1982 aan de Algemene wet bestuursrecht en andere wetten (Verordening bescherming natuur en landschap provincie Utrecht 1996), gewijzigd bij besluiten van 7 oktober 2002, prov. blad 34, 13 januari 2003, prov. blad 4, 12 sept. 2005, prov. blad 35, en 3 juli 2006, prov. blad 19

Provinciale staten van Utrecht,

gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van 6 februari 1996, R&G/RNL, nr. 5360659/5102;

Overwegende dat het wenselijk is om de Verordening bescherming natuur en landschap provincie Utrecht 1982 aan te passen aan de Algemene wet bestuursrecht en andere wetten;

gelet op artikel 145 van de Provinciewet;

besluiten:

I. Voorzover de bepalingen van de Verordening bescherming natuur en landschap provincie Utrecht 1982 (Prov. blad 1982, 14) van rechtswege zijn vervallen door de inwerkingtreding van het bepaalde bij of krachtens de Wet bodembescherming of de Wet milieubeheer, worden die bepalingen opnieuw vastgesteld.

II. De Verordening bescherming natuur en landschap provincie Utrecht 1982 wordt als volgt gewijzigd:

Verordening natuur en landschap provincie Utrecht 1996

Artikel 1

- 1. Deze verordening is van toepassing op het gedeelte van het grondgebied van de in de provincie Utrecht gelegen gemeenten dat zich bevindt buiten de grenzen van de bebouwde kom, zoals deze ingevolge het bepaalde in artikel 27 van de Wegenwet door gedeputeerde staten zijn vastgesteld.
- 2. Gedeputeerde staten kunnen voor bepaalde gemeenten besluiten dat ook het gebied van de gemeente dat is gelegen binnen de grenzen van de in het vorige lid bedoelde bebouwde kom of een gedeelte daarvan onder de werkingssfeer van deze verordening valt, nadat zij omtrent het ontwerp-besluit met het bestuur van de gemeente, waarop dit besluit betrekking heeft, overeenstemming hebben bereikt.

Artikel 1a

- 1. Ontheffingen krachtens deze verordening worden verleend indien als gevolg van hetgeen daarbij wordt toegestaan natuurwetenschappelijke, cultuurhistorische, archeologische of landschappelijke waarden niet onaanvaardbaar worden geschaad.
- 2. Provinciale staten stellen een beleidsplan natuur en landschap vast voor de toepassing van deze verordening. Ten minste eenmaal in de vier jaren besluiten provinciale staten of het plan al dan niet wordt herzien. Bij de voorbereiding van een herziening is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.(4)
- 3. Gedeputeerde staten kunnen uitvoeringsprogramma's vaststellen.

Hoofdstuk I. Opschriften, aankondigingen en afbeeldingen

Artikel 2

Het is de zakelijk gerechtigde of de gebruiker van enig onroerende zaak verboden, deze zaak geheel of ten dele, al dan niet door middel van enig, al dan niet rechtstreeks daarop aanwezige roerende zaak, aan te wenden of de aanwending daarvan te gedogen voor het aanbrengen van opschriften, aankondigingen of afbeeldingen, in welke vorm ook, welke vanaf een openbare weg, een openbaar water of een andere voor het publiek toegankelijke plaats zichtbaar zijn. Het verbod geldt tevens voor de al dan niet verplaatsbare constructies die zijn opgericht om de opschriften, aankondigingen of afbeeldingen te dragen of die daartoe geschikt zijn.

Artikel 3

- 1. Het in artikel 2 gestelde verbod is niet van toepassing op:
 - a. opschriften, aankondigingen en afbeeldingen, welke ter voldoening aan een wettelijke verplichting of op grond van een wettelijk toegekende bevoegdheid zijn aangebracht, mits zij - voor zover de desbetreffende wettelijke voorschriften zich daartegen niet verzetten - geen grotere oppervlakte hebben dan 0.50 m² en geen grotere afmeting in één richting hebben dan 1 m;
 - b. opschriften, aankondigingen of afbeeldingen in het inwendig gedeelte van een onroerende zaak voor zover dat als winkel, toonzaal, café, restaurant, werkplaats en/of garage wordt gebruikt;
 - c. aankondigingen betreffende de dienst, aan gebouwen en inrichtingen van openbare middelen van vervoer en op opschriften, aankondigingen of afbeeldingen aangebracht ter uitvoering van een wettelijke taak;
 - d. opschriften, aankondigingen of afbeeldingen op zuilen en muren, welke daarvoor door de overheid zijn aangewezen;
 - e. opschriften, aankondigingen of afbeeldingen welke alleen dienen ter markering van de provinciegrens daar waar provinciale en rijkswegen die grens kruisen, geplaatst bij die wegen, mits zij geen grotere oppervlakte hebben dan 1 m² en geen grotere afmeting in één richting dan 1,50 meter en mits per kruising niet meer dan twee van dergelijke opschriften, aankondigingen of afbeeldingen worden aangebracht; (2)
 - f. opschriften, aankondigingen of afbeeldingen, welke dienen tot het openbaren van gedachten of gevoelens in de zin van artikel 7 van de Grondwet, mits zij geen grotere oppervlakte hebben dan 1 m² en geen grotere afmetingen in één richting hebben dan 1 m en niet meer dan twee van dergelijke opschriften, aankondigingen of afbeeldingen, al dan niet door middel van enig daarop aanwezige onroerende zaak, aan of in de onroerende zaak worden aangebracht.
- 2. Het in artikel 2 gestelde verbod is voorts niet van toepassing op wegwijzers indien door gedeputeerde staten vast te stellen algemene voorschriften in acht zijn genomen.
- 3. Gedeputeerde staten kunnen vrijstelling verlenen van het in artikel 2 gestelde verbod voor bepaalde plaatsen en voor bepaalde categorieën van opschriften, aankondigingen of afbeeldingen. Een vrijstelling kan voor een bepaalde periode worden verleend. Gedeputeerde staten kunnen er voorschriften aan verbinden met betrekking tot aantallen, type, situering, materiaal, bevestiging, lichtsterkte, kleurstelling, boodschap en maatvoering. (2)

Artikel 4

[Vervallen]

Hoofdstuk II. Storten, bergen en opslaan

Artikel 5

- 1. Het is verboden op een onroerende zaak te storten, te bergen of op te slaan:
 - a. oud ijzer, glas, aardewerk, huisvuil, lompen, puin, bouw- en slooafval, shredderafval en andere al dan niet bewerkte afvalstoffen;
 - b. zand, grond, slib, bagger, grind;

- c. oud hooi, mest, boomstobben, takken;
- d. oude en nieuwe materialen;
- e. al dan niet buiten gebruik gestelde huishoudelijke of andere apparaten;
- f. onbruikbare of al dan niet aan hun bestemming onttrokken werktuigen en machines, motor- en andere rij- of voertuigen, vaar- en vliegtuigen of onderdelen daarvan.
- 2. Het is de zakelijk gerechtigde en/of gebruiker van enig onroerende zaak voorts verboden die zaak of een gedeelte daarvan te gebruiken als stort-, bewaar-, berg- of opslagplaats of de aanwezigheid daarvan te gedogen.
- 3. Het is de zakelijk gerechtigde of gebruiker van enig onroerende zaak verboden toe te staan dat daarop door derden worden gestort, geborgen, opgeslagen of bewaard in strijd met de bepalingen van deze verordeningen. De zakelijk gerechtigde, of gebruiker van de onroerende zaak wordt geacht geen toestemming te hebben verleend indien hij van de overtreding onverwijld bij brief kennis geeft aan gedeputeerde staten, die de ontvangst daarvan schriftelijk bevestigen.
- 4. Stort-, bewaar-, berg- of opslagplaatsen welke als zodanig zijn opgenomen in een onherroepelijk goedgekeurd bestemmingsplan, worden geacht met ontheffing als bedoeld in artikel 8 van deze verordening aanwezig te zijn.
- 5. Het is verboden wateren, hoe ook genaamd geheel of gedeeltelijk te dempen en gedempt te houden.
- 6. Het hiervoor in het vierde lid bepaalde geldt eveneens ten aanzien van het geheel of gedeeltelijk dempen van wateren, hoe ook genaamd.

Artikel 6

- 1. De in artikel 5 gestelde verboden zijn niet van toepassing.
- a. op het hebben van afbraak, puin en materialen op een onroerende zaak, ten behoeve van uitvoering of het onderhoud van openbare werken voor zolang die uitvoering of dat onderhoud duurt, mits de opslag is gelegen in de onmiddellijke nabijheid van de plaats waar die uitvoering of dat onderhoud plaatsvindt;
- b. op het hebben van afbraak, puin en materialen op een onroerende zaak, waarop onderhouds-, herstel-, bouw- of sloopwerkzaamheden worden uitgevoerd, mits deze zaken voor de uit te voeren werkzaamheden nodig of van het object, dat hersteld of gesloopt wordt, afkomstig zijn, zulks voor zolang de uitvoering duurt;
- c. op stort-, bewaar-, berg- of opslagplaatsen, die zich bevinden in gebouwen in de zin van de Woningwet;
- d. op een terrein, onmiddellijk grenzend aan een tot agrarisch productiebedrijf behorende woning of bedrijfsgebouw, gelegen stort-, bewaar-, berg- of opslagplaats van stoffen en/of voorwerpen, die door agrarische produktiemethoden zijn voortgebracht door dat bedrijf danwel voor agrarische produktiedoeleinden worden verwerkt of gebruikt in dat bedrijf, voor zover die stort-, bewaar-, berg- of opslagplaats nodig is in het kader van een rationele agrarische bedrijfsvoering en voorts op rijkuielen en sleufsilos die niet in de onmiddellijke nabijheid van de bedrijfsgebouwen zijn gelegen, indien deze althans zijn afgedekt met plastic folie van een in het landschap passende donkere kleur;
- e. op het geheel of gedeeltelijk dempen van wateren, hoe ook genaamd, indien zulks nodig is in het kader van een rationele agrarische bedrijfsvoering mits de demping zal plaatsvinden in een agrarisch gebied, dat als zodanig is aangemerkt in een in voorbereiding zijnde of vigerende bestemmingsplan, indien aan dat gebied geen bijzondere landschappelijke, natuurwetenschappelijke, cultuurhistorische of archeologische waarden zijn toegekend, met dien verstande dat:
 - - de demping ten minste vier weken voor de aanvang van de werkzaamheden door middel van een door gedeputeerde staten voorgeschreven formulier bij hen wordt gemeld;

- - de demping plaats zal vinden met schone grond, schone slootbagger of met ander materiaal indien gedeputeerde staten daar tevoren schriftelijk toestemming voor hebben gegeven;
- f. op het geheel of gedeeltelijk dempen van wateren, hoe ook genaamd, ter uitvoering van een landinrichting als bedoeld in de Landinrichtingswet en voor zover omschreven in een landinrichtingsplan als bedoeld in artikel 73 van die wet of een aanpassingsplan als bedoeld in artikel 101 van die wet, mits de wateren worden gedempt met schone grond of schone slootbagger; demping met ander materiaal is mogelijk indien gedeputeerde staten daarvoor tevoren schriftelijk toestemming hebben gegeven overeenkomstig de meldingsprocedure in artikel 6e;
- g. op het leggen van dammen met duikers in wateren, indien deze worden aangevuld met schone grond en/of schone slootbagger;
- h. op het op bos-, griend- en hakhoutpercelen ten gevolge van werkzaamheden hebben van tijdelijke opslag van hout en hakhout voortkomende uit een verantwoorde bedrijfsvoering;
- i. op werkzaamheden, voortvloeiende uit een vergunning krachtens de Ontgrondingenwet voorzover deze werkzaamheden op het terrein plaatsvinden waarop die vergunning betrekking heeft.
- 2. De in artikel 5 gestelde verboden zijn voorts niet van toepassing op het storten van specie, vrijkomend uit normaal onderhoud van watergangen en voor tijdelijke opslag van bagger, indien door gedeputeerde staten vast te stellen algemene voorschriften in acht zijn genomen.

Artikel 6a (3)

Gedeputeerde staten kunnen vrijstelling verlenen van het in artikel 5 gestelde verbod voor bepaalde gebieden en specifiek omschreven categorieën van storten, bergen en opslaan. Een vrijstelling kan voor een bepaalde periode worden verleend. Gedeputeerde staten kunnen aan de vrijstelling voorschriften en beperkingen verbinden met betrekking tot aantallen, type, situering, afmetingen, materiaal en uitvoering.

Hoofdstuk III Wateren (1)

Paragraaf 1 Algemeen

Artikel 7

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

- a. woonschip: elk vaartuig of in of op het water geplaatst voorwerp dat uitsluitend of in hoofdzaak wordt gebruikt als of, te oordelen naar zijn constructie, inrichting of getroffen voorzieningen, uitsluitend of in hoofdzaak is bestemd voor dag- of nachtverblijf van een of meer personen;
- b. erf: grond, behorend bij een woning of bij een in overeenstemming met de daarvoor geldende wettelijke voorschriften aanwezige zomerwoning of woonwagen of bij een woonschip waarvoor een ontheffing geldt, en deel uitmakend van de woonomgeving;
- c. rietkraag: water- of oeveroppervlakte van ten minste 1 m², begroeid met riet, biezten, lisdodden of andere helofyten, buiten gecultiveerde tuinen;
- d. moerasstrook: water- of oeveroppervlakte van ten minste 1 m², begroeid met moerasplanten, buiten gecultiveerde tuinen; e.natuuroever: oeverzone voor ontwikkeling en instandhouding van moeras- en oevervegetaties.

Artikel 7a

Dit hoofdstuk is niet van toepassing in het gebied van het Recreatieschap Vinkeveense plassen en het gebied van het Plassenschap Loosdrecht en omstreken.

Paragraaf 2 Woonschepen

Artikel 7b

- 1. Deze paragraaf is, in afwijking van artikel 1, van toepassing in het gehele gebied van de provincie met uitzondering van het bij artikel 7a aangewezen gebied en de bebouwde kommen van de gemeente Utrecht en De Ronde Venen.
- 2. Met ingang van 1 januari 2008 is deze paragraaf ook niet van toepassing in de bebouwde kommen van de gemeenten Nieuwegein.

Artikel 7c

- 1. Het is de zakelijk gerechtigde tot en de bezitter, houder of gebruiker van een woonschip verboden dat woonschip ligplaats te laten nemen, te ankeren of te meren, of anderszins in een water te plaatsen.
- 2. Ontheffing van het verbod kan alleen worden verleend voor ligplaatsen waarvoor op de datum van uitgifte in het provinciaal blad al een ontheffing gold krachtens de Woonschepenverordening provincie Utrecht of voor ligplaatsen die als zodanig in een bestemmingsplan zijn aangewezen.
- 3. Gedeputeerde staten kunnen vrijstelling van het verbod verlenen voor bepaalde categorieën van woonschepen en voor bepaalde plaatsen.
- 4. Gedeputeerde staten kunnen ligplaatsen aanwijzen waarvoor na afloop van een geldende ontheffing geen nieuwe ontheffing meer zal worden verleend of niet aan een andere ontheffinghouder of niet met betrekking tot een ander woonschip.
- 5. Bij overtreding van het verbod wordt met betrekking tot het woonschip bestuursdwang toegepast of wordt de overtreder een dwangsom opgelegd van € 500,- per dag, tenzij vast staat dat aan hem een ontheffing wordt verleend.

Artikel 7d

- 1. Ontheffing van het verbod, bedoeld in artikel 7c, wordt verleend gehoord burgemeester en wethouders van de betrokken gemeente en het dagelijks bestuur van het betrokken waterschap of een andere beheerder van het water, behalve als het om eigendomsoverdracht of verlengingsaanvragen gaat.
- 2. Met het oog op de handhaving van de aan een ontheffing verbonden voorschriften en beperkingen en op de handhaving van het verbod na afloop of intrekking van de ontheffing, kunnen gedeputeerde staten een bankgarantie of andere financiële zekerheid als voorwaarde stellen.

Artikel 7e

- 1. Bij een ontheffing gelden in elk geval de volgende voorschriften:
 - a. lengte, breedte en hoogte van het woonschip zijn respectievelijk ten hoogste 18 meter, 6 meter en 3.50 meter;
 - b. bij een puntdak, lessenaarsdak, gebogen dak, schilddak of splitlevel kan de nokhoogte ten hoogste 4 meter zijn, mits de goothoogte rondom ten hoogste 3.50 meter is;
 - c. als het woonschip historische waarde heeft kan de lengte ten hoogste 30 meter zijn;
 - d. de kleuren van het woonschip zijn buiten de bebouwde kom dekkend donkergroen, donkerbruin, donkergrijs, donkerblauw, antraciet of zwart of het is betimmerd met onbehandeld red ceder, een en ander in overeenstemming met de omgeving;
 - e. de afstand tussen twee woonschepen is ten minste 5 meter.
- 2. De maten worden vastgesteld waar zij het grootst zijn. De hoogte wordt gemeten vanaf de waterlijn.
- 3. Bij de vaststelling van de maten kunnen buiten beschouwing blijven:
 - a. masten;
 - b. lichtkoepels, schoorstenen, antennes en andere ondergeschikte onderdelen;

- c. dakoverstekken tot 0,3 meter vanuit de gevel;
- d. loopranden tot 0,8 meter voor zover de betreffende zijden van het woonschip niet op andere wijze bereikbaar zijn.
- 4. Gedeputeerde staten kunnen in bijzondere gevallen afwijken van de in het eerste lid gestelde voorschriften.

Artikel 7f

- 1. De houder van een ontheffing kan gedeputeerde staten verzoeken haar op naam van een ander of met betrekking tot een ander woonschip te stellen.
- 2. Indien ontheffing is verleend voor een grotere maat dan in artikel 7e bepaald, vervalt die afwijking bij wijziging of vervanging van het woonschip.

Artikel 7g

Artikel 7j is van overeenkomstige toepassing met betrekking tot met een ligplaats verband houdende voorzieningen.

Paragraaf 3 *Andere vaartuigen en voorwerpen*

Artikel 7h

- 1. Het is de zakelijk gerechtigde tot en de bezitter, houder of gebruiker van een vaartuig of ander voorwerp, niet zijnde een woonschip, verboden dat vaartuig of voorwerp ligplaats te laten nemen, te ankeren of te meren, of anderszins in een water te plaatsen op andere plaatsen dan aangegeven met een van de verkeerstekens E.5 tot en met E.7.1 van bijlage 7 bij het Binnenvaartpolitiereglement.
- 2. Bij het plaatsen van een verkeersteken let het bevoegd gezag mede op het belang van het voorkomen of beperken van schade aan de landschappelijke of natuurwetenschappelijke waarde van het gebied als bedoeld in artikel 3, tweede lid, onder b, van de Scheepvaartverkeerswet, onverminderd artikel 7j.
- 3. Het verbod is niet van toepassing in jacht- of bedrijfshavens en bij het vervoer van uitsluitend bedrijfsmiddelen en degenen die die middelen gebruiken of afleveren.
- 4. Het verbod is voorts niet van toepassing met betrekking tot één open vaartuig van ten hoogste zeven meter lengte bij een erf.
- 5. Gedeputeerde staten kunnen vrijstelling van het verbod verlenen voor bepaalde plaatsen en voor bepaalde vaartuigen of categorieën van vaartuigen. Een vrijstelling kan voor een bepaalde periode verleend worden.

Paragraaf 4 *Rietkragen, moerasstroken, natuuroevers*

Artikel 7i

- 1. Het is verboden binnen twee meter van een rietkraag, moerasstrook of natuuroever te varen of ligplaats te nemen, te ankeren of te meren.
- 2. Het is verboden op enigerlei wijze schade toe te brengen aan een rietkraag, moerasstrook of natuuroever.
- 3. De verboden zijn niet van toepassing voor zover die handelingen onvermijdelijk zijn bij wettelijke verplicht onderhoud van watergangen.

Paragraaf 5 *Havens en aanlegplaatsen*

Artikel 7j

- 1. Het is verboden havens of aanlegplaatsen te maken of te hebben.

- 2. Het is verboden met havens of aanlegplaatsen verband houdende voorzieningen, zoals toegangswegen, steigers, meerpalen, beschoeiingen, verhardingen, vlonders, vloten, plankieren, windschermen of erfafscheidingen, te maken of te hebben.
- 3. Het in het tweede lid gestelde verbod is niet van toepassing voor zover het aanleg en onderhoud van nutsvoorzieningen betreft ten behoeve van de gebruikers van een haven of aanlegplaats waarvoor een ontheffing van kracht is.
- 4. Gedeputeerde staten kunnen voor bepaalde plaatsen en met betrekking tot bepaalde categorieën van vaartuigen vrijstelling verlenen van de in het eerste en tweede lid gestelde verboden.

Paragraaf 6 Slotbepaling

Artikel 7k

- 1. Het is de zakelijk gerechtigde tot of de gebruiker van een oever verboden toe te laten of te gedogen dat aan die oever handelingen worden verricht die bij dit hoofdstuk zijn verboden.
- 2. Het verbod is niet van kracht als voor de handeling vrijstelling of ontheffing is verleend of als de zakelijk gerechtigde of gebruiker het verrichten van de handeling onverwijld aan gedeputeerde staten meedeelt.

Hoofdstuk IV Ontheffingen

Artikel 8

- 1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van de in deze verordening gestelde verboden (1).
- 2. Zij kunnen aan een ontheffing voorschriften en beperkingen verbinden.
- 3. Een ontheffing geldt voor ten hoogste tien jaar.
- 4. Voor de aanvragen kunnen gedeputeerde staten een formulier voorschrijven.
- 5. Op een aanvraag wordt binnen dertien weken beslist. Gedeputeerde staten kunnen de beslissing eenmaal met ten hoogste dertien weken verdagen.
- 6. Een ontheffing kan worden gewijzigd of ingetrokken indien:
 - a. bij de aanvraag onjuiste gegevens zijn verstrekt en de ontheffing op basis van de juiste gegevens anders of niet zou zijn verleend;
 - b. de voorschriften of beperkingen onvoldoende of niet worden nageleefd of veranderingen worden aangebracht ten opzichte van de gegevens op basis waarvan de ontheffing is verleend;
 - c. de ontheffing gedurende een jaar niet is gebruikt of
 - d. gewijzigde inzichten of omstandigheden dat vergen. (1)

Artikel 8a

Indien zowel een ontheffing krachtens deze verordening als een vergunning of ontheffing krachtens de Wet milieubeheer of de Wet bodembescherming vereist zou zijn, geldt een verbod als bedoeld in artikel 5 niet voor zover een belang als bedoeld in artikel 1a, eerste lid, ook beschermd wordt door de betreffende wet.

Artikel 9

Ten aanzien van de aanvrager van een ontheffing die vanwege de beslissing daarop schade lijdt, is artikel 15.20 van de Wet milieubeheer van overeenkomstige toepassing.

Hoofdstuk V Algemene bepalingen

Artikel 10

Overtreding van het bepaalde in deze verordening of overtreding van één of meer voorschriften aan een ontheffing verbonden, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie.

Artikel 11(1)

Met het toezicht op de naleving van deze verordening zijn, naast de bij of krachtens artikel 141 van het Wetboek van Strafvordering aangewezen personen, mede belast de daarvoor door gedeputeerde staten aan te wijzen personen.

Artikel 12

Deze verordening kan worden aangehaald als: Verordening bescherming natuur en landschap provincie Utrecht 1996.

Uitgegeven, 10 juni 1996

1) wijziging van 7 oktober 2002, in werking 18 oktober 2002 2) wijziging van 13 januari 2003, in werking 24 januari 2003 3) wijziging van 12 september 2005, in werking 24 september 2005 4) wijziging van 3 juli 2006, in werking 7 juli 2006

Bijlage 2

Vrijstellingsbesluit borden provincie Utrecht 2003

Besluit van gedeputeerde staten van Utrecht van 11 maart 2003, nummer 2003REG000435i, houdende vrijstelling voor bepaalde categorieën opschriften, afbeeldingen en aankondigingen in het kader van de bescherming van natuur en landschap (Vrijstellingsbesluit borden provincie Utrecht 2003)

Geldig sinds 29 maart 2003. Gewijzigd op 13 maart 2007

Inhoud van deze regeling

Besluit van gedeputeerde staten van Utrecht van 11 maart 2003, nummer 2003REG000435i, prov. blad 25, houdende vrijstelling voor bepaalde categorieën opschriften, afbeeldingen en aankondigingen in het kader van de bescherming van natuur en landschap (Vrijstellingsbesluit borden provincie Utrecht 2003).

Gedeputeerde staten van Utrecht;

Gelet op artikel 3, derde lid, van de Verordening bescherming natuur en landschap provincie Utrecht 1996 en artikel II van het Besluit van provinciale staten van Utrecht van 13 januari 2003 tot wijziging van de Verordening bescherming natuur en landschap met het oog op vrijstellingen inzake welkomst- en andere borden;

Besluiten:

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder borden: opschriften, aankondigingen of afbeeldingen en constructies die zijn opgericht om de opschriften, aankondigingen of afbeeldingen te dragen of die daartoe geschikt zijn als bedoeld in artikel 2 van de Verordening bescherming natuur en landschap provincie Utrecht 1996 Prov. blad 40, laatstelijk gewijzigd bij besluit van 13 januari 2003, prov. blad 4.

Artikel 2

- 1. Het verbod om borden aan te brengen, bedoeld in artikel 2 van de Verordening bescherming natuur en landschap provincie Utrecht 1996, geldt niet voor de volgende plaatsen en categorieën als de daarbij vermelde voorschriften in acht worden genomen.
- a. Borden die uitsluitend betrekking hebben op een beroep, bedrijf of dienst, uitgeoefend of verleend in een daarvoor als zodanig bestemd gebouw, indien zij zich bevinden:
 - 1e. tegen het gebouw, mits ze plat tegen de gevel zijn bevestigd en niet boven de goot- of dakrand uitsteken en in totaal een oppervlakte van maximaal 9,00 m² hebben of direct voor het gebouw één bord, mits deze in totaal een oppervlakte heeft van maximaal 2,00 m² of
 - 2e. als de borden dan vanaf de openbare weg niet zichtbaar zouden zijn: bij de inrit naar het gebouw mits ze dan zijn geplaatst direct bij die inrit, het aantal niet groter is dan twee, ze een oppervlakte hebben van elk maximaal 0,50 m², met een maximale lengte in één richting van 1,00 meter en een maximale hoogte boven het maaiveld van 1,50 meter. Dit geldt onverminderd bij vestiging van meerdere beroepen, bedrijven of diensten in één of meer gebouwen met een gemeenschappelijke oprit. De oppervlakte kan 1,00 m² zijn indien de ondergrond van de borden wordt uitgevoerd in een in het landschap passende donkere kleur, zoals donkerbruin, donkergroen of antraciet.
- b. Borden voor de verkoop van agrarische producten, mits: ze zijn geplaatst in de directe omgeving van het gebouw waar de producten verkocht worden en het aantal niet groter is dan één, met een oppervlakte van maximaal 1,00 m², een maximale lengte in één richting van 1,50 meter en een maximale hoogte boven het maaiveld van 2,50 meter.
- c. Borden die educatieve informatie bevatten over een bezienswaardigheid of gebied mits: ze zijn geplaatst direct bij de bezienswaardigheid of direct bij de toegang naar het gebied, geen handels- of bedrijfsreclame bevatten, hoofdzakelijk zijn uitgevoerd in een in het landschap passende donkere kleur

(zoals donkerbruin, donkergroen, antraciet), het aantal niet groter is dan één, met een oppervlakte van maximaal 0,50 m², een maximale lengte in één richting van 1,00 meter en een maximale hoogte boven het maaiveld van 1,50 meter.

- d. Borden die toeristisch-recreatieve informatie bevatten over een gebied, mits: ze zijn geplaatst op het parkeerterrein behorend bij het gebied of direct bij de toegang naar het gebied, geen handels- of bedrijfsreclame bevatten, hoofdzakelijk zijn uitgevoerd in een in het landschap passende donkere kleur (zoals donkerbruin, donkergroen of antraciet), het aantal niet groter is dan het aantal te onderscheiden parkeerterreinen ter ontsluiting van het gebied maar maximaal drie, met een oppervlakte van elk 1,50 m², een maximale lengte in één richting van 1,50 meter en een maximale hoogte boven het maaiveld van 2,00 meter.
- e. Borden bij benzineverkooppunten, mits: ze direct betrekking hebben op de verkoop van motorbrandstoffen, ze niet boven de goot- of dakrand van het gebouw uitsteken, ze plat tegen de gevel van het gebouw zijn bevestigd, zo mogelijk aan de wegzijde, met uitzondering van één brandstofprijzenbord in de directe nabijheid van de pompinstallatie met een maximale lengte in één richting van 1,50 meter en een maximale hoogte boven het maaiveld van 7,50 meter.
- f. Borden op grootschalige woningbouwlocaties (zoals de VINEX locatie), gericht op de rijksweg, mits: er maximaal twee per bouwlocatie zijn geplaatst, ze elk een oppervlakte hebben van maximaal 28,00 m², met een maximale lengte in één richting van 7,00 meter en een maximale hoogte boven het maaiveld van 6,00 meter.
- g. Borden op een onroerende zaak waarbij deze te koop, te huur of in pacht wordt aangeboden mits: het aantal borden niet groter is dan één, het een oppervlakte heeft van maximaal 4,00 m², met een maximale lengte in één richting van 2,00 meter en een maximale hoogte boven het maaiveld van 2,00 meter.
- h. Borden die uitsluitend betrekking hebben op de bouw of verbouwing van een of meer panden (bouwboarden) en natuurbouwprojecten, mits: er maximaal één bord in de directe nabijheid van de panden in aanbouw is geplaatst, dat niet staat langs of gericht is op een rijksweg, een oppervlakte heeft van maximaal 6,00 m², met een maximale lengte in één richting van 3,00 meter en een maximale hoogte boven het maaiveld van 5,00 meter.
- i. Borden die uitsluitend betrekking hebben op wegwerkzaamheden, mits: er maximaal twee borden per locatie zijn geplaatst, aan elke weghelft één, waarvan elk een oppervlakte heeft van maximaal 12,00 m², met een maximale lengte in één richting van 4,00 meter en een maximale hoogte boven het maaiveld van 5,00 meter.

- 2. Een vrijstelling geldt slechts voor zolang de aanduiding op het betreffende bord feitelijke betekenis heeft.

- 3.

a. De afmetingen van een bord worden gemeten langs de buitenomtrek van de drager. De onder-of achtergrond en constructie die kennelijk tot het bord behoren, worden hierin begrepen.

- b. De hoogte boven het maaiveld wordt gemeten vanaf het hoogste punt van de buitenomtrek van de drager van het bord tot aan het maaiveld.
- c. Dubbelzijdige borden gelden als twee borden.
- 4. Een bord wordt niet verlicht. Dit voorschrift geldt niet met betrekking tot de borden, bedoeld in het eerste lid, onder a en e.
- 5. Een bord is in een goede staat van onderhoud.

Artikel 3

De onderdelen b, c en d van artikel 3, eerste lid, van de Verordening bescherming natuur en landschap provincie Utrecht 1996 zoals die luiden voor de wijziging van 13 januari 2003 vervallen met ingang van de eerste dag van de derde maand na de inwerkingtreding van dit besluit.

Artikel 4

Dit besluit treedt in werking één dag na bekendmaking in het Provinciaal blad (1).

Artikel 5

Dit besluit wordt aangehaald als: Vrijstellingsbesluit borden provincie Utrecht 2003.

B. Staal, voorzitter H.H. Sietsma, griffier

1) Uitgegeven 28 maart 2003.

Bijlage 3

Vrijstellingsbesluit wateren provincie Utrecht 2006

Besluit van gedeputeerde staten van Utrecht van 20 juni 2006, nr. 2006REG001372i, houdende vrijstellingen van het ligplaatsverbod

Geldig sinds 01 december 2006. [Versies](#)

Inhoud van deze regeling

Besluit van gedeputeerde staten van Utrecht van 20 juni 2006, nr. 2006REG001372i, houdende vrijstellingen van het ligplaatsverbod, gewijzigd bij besluit van 14 november 2006 (Vrijstellingenbesluit wateren provincie Utrecht 2006)

Gedeputeerde staten van Utrecht;

Gelet op de artikelen 7c, derde lid, 7g, 7h, vijfde lid, en 7j, vierde lid, van de Verordening bescherming natuur en landschap provincie Utrecht 1996;

Besluiten:

Woonschepen

Artikel 1

Het verbod om een woonschip ligplaats te laten nemen, te ankeren of te meren, of anderszins in een water te plaatsen, bedoeld in artikel 7c, eerste lid, van de Verordening bescherming natuur en landschap provincie Utrecht 1996, geldt niet voor de volgende plaatsen:

Naam woonarkenpark Adres
De Dotterbloem Bovendijk te Wilnis
De Waterlelie Bovendijk te Wilnis
De Watertuin Bovendijk te Wilnis
De Vinkenslag Schattekerkerweg De Hoef
Mur Demmerik 94 te Vinkeveen

Artikel 2

De in artikel 1 verleende vrijstelling geldt slechts indien de kleuren van het woonschip dekkend donkergroen, donkerbruin, donkergrijs, donkerblauw, antraciet of zwart zijn of als het is betimmerd met onbehandeld red ceder, een en ander in overeenstemming met de omgeving, en indien vergroting van het woonschip binnen de bestaande contour van het park plaatsvindt.

Artikel 3

Het verbod om met een ligplaats voor woonschepen verband houdende voorzieningen te maken of te hebben, bedoeld in artikel 7g juncto artikel 7j, eerste en tweede lid, van de verordening, geldt niet met betrekking tot woonschepen op de in artikel 1 genoemde plaatsen.

Artikel 4

De in artikel 3 verleende vrijstelling geldt niet voor voorzieningen die uitsteken voorbij de woonschipgevel aan de waterzijde.

Andere vaartuigen

Artikel 5

- 1. Het verbod om een vaartuig of ander voorwerp, niet zijnde een woonschip, ligplaats te laten nemen, te ankeren of te meren, of anderszins in een water te plaatsen, bedoeld in artikel 7h, eerste lid, van de

verordening, geldt bij een erf voor andere vaartuigen dan bedoeld in het vierde lid van dat artikel, niet: 1e tussen 1 april en 30 september en 2e gedurende ten hoogste drie achtereenvolgende dagen.

- 2. Het verbod om een vaartuig af te meren geldt niet voor aanlegplaatsen bij horecagelegenheden die als zodanig in een bestemmingsplan zijn aangewezen, voor het in- of uitstappen van passagiers.
- 3. Het verbod geldt niet voor historische schepen die als varende monument zijn ingeschreven in het Nationaal Register Varende Monumenten bij aanlegplaatsen die als zodanig in een bestemmingsplan zijn aangewezen.

Aanlegplaatsen

Artikel 6

- 1. Het verbod om aanlegplaatsen en daarmee verband houdende voorzieningen te maken of te hebben, bedoeld in artikel 7j, eerste en tweede lid, van de verordening, geldt niet als het een aanlegplaats betreft:
 - a. voor een vaartuig als bedoeld in artikel 7h, vierde lid, van de verordening of in artikel 5, eerste lid, van dit besluit of
 - b. als bedoeld in artikel 5, tweede of derde lid, van dit besluit.
- 2. Een bij het eerste lid verleende vrijstelling is niet van kracht indien de afmetingen worden overschreden die door de water- of vaarwegbeheerder zijn voorgeschreven bij algemeen verbindend voorschrift.
- 3. Een bij het eerste lid verleende vrijstelling is niet van kracht indien het gaat om voorzieningen aan de oever behorend bij een woonschip.

Slotbepalingen

Artikel 7

Het Vrijstellingsbesluit woonschepen provincie Utrecht 2003 wordt ingetrokken.

Artikel 8

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het provinciaal blad waarin het wordt geplaatst.

Artikel 9

Dit besluit wordt aangehaald als Vrijstellingsbesluit wateren provincie Utrecht 2006.

B. Staal, voorzitter,

H.H. Sietsma, secretaris,

Toelichting op het Vrijstellingsbesluit wateren provincie Utrecht 2006

Besluit van gedeputeerde staten van Utrecht van 20 juni 2006, nr. 2006REG001372i, houdende vrijstellingen van het ligplaatsverbod

Geldig sinds 01 december 2006. [Versies](#)

Toelichting op deze verordening

Algemeen

In de Verordening bescherming Natuur en Landschap is opgenomen dat Gedeputeerde Staten vrijstellingen kunnen verlenen van de diverse verboden in hoofdstuk III: het verbod om een woonschip af te meren, het verbod om vaartuigen af te meren en het verbod om havens of aanlegplaatsen of de daarmee verband houdende voorzieningen te maken of hebben. Met dit Vrijstellingenbesluit wateren geven GS invulling aan deze mogelijkheid. De artikelen 1 t/m 4 hebben betrekking op vijf woonarkenparken waar de woonarken vrijgesteld zijn van het provinciale afmetingenbeleid. In artikel 5 worden bepaalde categorieën vaartuigen op bepaalde plaatsen vrijgesteld. Het gaat om het afmeren van vaartuigen gedurende drie achtereenvolgende dagen in de zomerperiode, het afmeren ten behoeve van in- en uitstappen bij horecagelegenheden en het afmeren van historische schepen. In artikel 6 zijn aanlegplaatsen en daarmee verband houdende voorzieningen in bepaalde situaties vrijgesteld.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 tot en met 4

Deze vrijstellingsbepaling, die in werking is getreden op 29 maart 2003, is een vervolg op bestuurlijke afspraken inzake afstemming tussen provinciaal en gemeentelijk woonschepenbeleid in de Ronde Venen. De woonarken in de in artikel 1 genoemde vijf woonarkenparken zijn vrijgesteld van het verbod om ligplaats in te nemen. Ook zijn de met deze ligplaatsen verband houdende voorzieningen vrijgesteld (artikel 3). De woonarken zijn vrijgesteld van het provinciale afmetingenbeleid (op grond van de Vnl) omdat de gemeente een afwijkend, ruimhartiger afmetingenbeleid wil hanteren op grond van haar bestemmingsplan. Dit mede naar aanleiding van de historische gegroeide situatie. Het provinciale kleurenbeleid blijft echter onverkort van kracht (artikel 2), evenals enkele aanvullende voorschriften ter voorkoming van uitbreidingen van deze woonschepen (artikel 2) en aanlegvoorzieningen (artikel 4) richting het omringende open polderlandschap.

Artikel 5

Artikel 5, eerste lid 1 Volgens de Vnl mag aan een erf een open boot tot 7 meter afgemeerd worden (uitzonderingsbepaling in artikel 7h lid 4 Vnl). Door de vrijstelling in artikel 5 lid 1 mogen ook andere vaartuigen of voorwerpen afgemeerd worden, maar alleen tijdens het recreatieseizoen en slechts gedurende drie achtereenvolgende dagen. Dit is een vergelijkbare bepaling met de zogenaamde caravanbepaling die in veel APV's is opgenomen. Deze is bedoeld om het in- of uitpakken van de caravan voor de deur mogelijk te maken. In analogie maakt deze vrijstelling het mogelijk om de boot gedurende drie dagen bij de woning af te meren.

Artikel 5, eerste lid 2 Het afmeren van vaartuigen, ook bij een horecagelegenheid, valt onder het afmeerverbod. Het is echter niet de bedoeling om het kortstondig afmeren van partyschepen of recreatievaartuigen bij een horecagelegenheid, onmogelijk te maken. Het afmeren ten behoeve van het in- en uitstappen bij horecagelegenheden heeft geen zwaarwegende landschappelijke bezwaren. Daarom is deze vrijstellingsbepaling opgenomen. De vrijstelling geldt alleen maar als het een bestemde horecagelegenheid betreft.

Artikel 5, eerste lid 3 Historische schepen horen bij het Nederlandse landschap en vormen onderdeel van het cultuurhistorisch erfgoed. Historische schepen en hun ligplaatsen kunnen deel uitmaken van het totale ensemble van water, natuur en landschap. Dit is in het bijzonder het geval indien varende monumenten niet meer weg te denken zijn en door de tijd heen onderdeel van de omgeving zijn geworden. Cultuurhistorische waarden vallen onder de waarden die de Vnl beoogt te beschermen (artikel 1a Vnl). Het zou daarom niet stroken met de doelstellingen van de Vnl om het afmeerverbod voor vaartuigen zonder meer op historische schepen toe te passen. Daarom is deze vrijstellingsbepaling voor deze categorie vaartuigen opgenomen. Om discussie over het begrip historisch schip te vermijden is aansluiting gezocht bij het Nationaal Register Varende Monumenten. Als een schip aan een aantal criteria voldoet wordt het geregistreerd als Varende Monument. Alleen deze schepen vallen onder de vrijstelling. Daarnaast is de vrijstelling alleen van toepassing op aanlegplaatsen die zijn aangewezen in het bestemmingsplan. Dit om te voorkomen dat historische schepen op een willekeurige plek afmeren. Het wordt zonder nadere restricties met inachtneming van de wettelijke regelingen aan de betreffende gemeente overgelaten om ligplaatsen aan te wijzen voor geregistreerde historische schepen.

Artikel 6

Artikel 6, eerste lid 1 Hiermee is geregeld dat in die gevallen dat het afmeren van een vaartuig toegestaan is (hetzij door de uitzonderingsbepaling in de Vnl, hetzij door middel van de vrijstelling), er een aanlegplaats en daarmee verband houdende voorzieningen vrijgesteld zijn.

Artikel 6, eerste lid 2 De in lid 1 vrijgestelde aanlegplaatsen moeten aan bepaalde afmetingsvoorschriften voldoen om te voorkomen dat zij een te grote inbreuk maken op natuur en landschap. Omdat het verwarrend en niet klantvriendelijk is als verschillende overheden voor een bepaalde aanlegplaats verschillende afmetingsvoorschriften hanteren, is aansluiting gezocht bij de voorschriften die de water- of vaarwegbeheerders stellen. De water- en vaarwegbeheerders hebben ieder eigen afmetingsvoorschriften, die variëren naar de situatie (het soort oever en de breedte van de watergang).

Artikel 6, eerste lid 3 Indien het toegestaan is een vaartuig af te meren bij een woonschip, is het niet toegestaan een aparte aanlegplaats voor het vaartuig aan de oever te maken. Het vaartuig dient aan het woonschip afgemeerd te worden. Dit om te voorkomen dat, naast de aanlegplaats voor het woonschip, de oever over een nog grotere lengte in gebruik wordt genomen.

Artikel 7

De artikelen uit het Vrijstellingsbesluit woonschepen 2003 zijn opgenomen in dit Vrijstellingsbesluit wateren. Het betreft de artikelen 1 t/m 4. Daarmee kan het Vrijstellingsbesluit woonschepen 2003 ingetrokken worden.

Bijlage 4

Beleidsregels wateren provincie Utrecht 2007

Beleidsregels van gedeputeerde staten van Utrecht van 17 april 2007, nr. 2007REG000919i inzake handhaving van de verboden met betrekking tot wateren (Beleidsregels wateren provincie Utrecht 2007)

Geldig sinds 03 juni 2007.

Inhoud van deze regeling

Beleidsregels van gedeputeerde staten van Utrecht van 17 april 2007, nr. 2007REG000919i inzake handhaving van de verboden met betrekking tot wateren (Beleidsregels wateren provincie Utrecht 2007)

Gedeputeerde staten van Utrecht;

Gelet op hoofdstuk III van de Verordening bescherming natuur en landschap provincie Utrecht 1996;

Besluiten:

Artikel 1 *Ligplaatsen van woonschepen/ontheffingen*

Bij het vaststellen van de maten van een woonschip, bedoeld in artikel 7e van de verordening bescherming natuur en landschap provincie Utrecht 1996, worden onderwatercasco's en al hetgeen onder of boven water vast met het woonschip is verbonden meegerekend, onverminderd het derde lid van dat artikel.

Artikel 2 *Ligplaatsen van woonschepen/handhaving*

- 1. Woonschepen die sinds 1 januari 1989 ononderbroken eenzelfde ligplaats hebben die nu in strijd is met artikel 7c van de verordening, worden daar gedoogd.
- 2. Met betrekking tot woonschepen die na 1 januari 1989 ligplaats hebben ingenomen waar dat nu in strijd is met artikel 7c van de verordening, wordt bestuursdwang toegepast. De begunstigingstermijn is hierna met betrekking tot het betreffende jaar aangegeven: 1989 – 1997: drie jaar, 1998 – 2002: achttien maanden, 2003: drie maanden. 2004 e.v.: de kortste redelijke termijn.
- 3. Een gedoogbeschikking kan worden ingetrokken en een begunstigingstermijn kan worden verkort indien voor het betreffende woonschip een (wissel)ligplaats beschikbaar komt in overeenstemming met de verordening.

Artikel 3 *Aanlegplaatsen voor woonschepen*

Indien een haven of aanlegplaats nu aanwezig is in strijd is met artikel 7j van de verordening en indien daarin of daarbij een woonschip ligplaats heeft waarop artikel 2 van deze beleidsregels van toepassing is, wordt voor de haven of aanlegplaats dezelfde gedoog- of begunstigingstermijn vastgesteld als voor het woonschip. De desbetreffende besluiten worden op hetzelfde moment bekend gemaakt.

Artikel 4 *Voorzieningen bij aanlegplaatsen voor woonschepen*

- 1. Voor met een haven of aanlegplaats voor een woonschip verband houdende voorzieningen als bedoeld in de artikelen 7g juncto 7j van de verordening wordt op aanvraag ontheffing verleend:
 - a. indien er al een ontheffing voor de aanlegplaats geldt,
 - b. voor ten hoogste de geldingstijd van de onder a bedoelde ontheffing en
 - c. indien de voorziening niet hoger is dan een meter boven het maaiveld.

- 2. Voor zover, onverminderd de onderdelen a en b van het eerste lid, voorzieningen hoger zijn dan een meter boven het maaiveld, kan op aanvraag ontheffing worden verleend indien zij:
 - a. bestaan uit niet meer dan één bouwwerk dat positief bestemd is in een bestemmingsplan, en
 - b. het doorzicht tussen de openbare weg en het water niet belemmeren.
- 3. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing:
 - a. op voorzieningen op, in of boven het water bij de haven of aanlegplaats die niet noodzakelijk zijn als afmeervoorziening;
 - b. in uiterwaarden.
- 4. Indien geen ontheffing is of kan worden verleend, worden voorzieningen verwijderd. De begunstigingstermijn wordt per geval vastgesteld.

Artikel 5 *Voorwerpen in het water bij woonschepen*

Voor voorwerpen die bij een woonschip in het water zijn geplaatst als bedoeld in artikel 7h van de verordening, wordt geen ontheffing verleend. Geplaatste voorwerpen worden verwijderd. De begunstigingstermijn wordt per geval vastgesteld.

Ligplaatsen voor andere vaartuigen

Artikel 6

Voor de toepassing van artikel 7, onderdeel b, van de verordening kan een oever die van een woning, zomerwoning, woonwagen of woonschip wordt gescheiden door:

- - een openbare weg of
- - een ander perceel, tenzij dat perceel een agrarische of industriële bestemming heeft; deel uitmaken van de woonomgeving als bedoeld in dat onderdeel en daarmee van een erf als bedoeld in artikel 7h, vierde lid, van de verordening.

Artikel 7

Indien een vaartuig aanwezig is in strijd met artikel 7h van de verordening sinds een datum voor 1 januari 2004 en indien tot het toepassen van bestuursdwang of het opleggen van een dwangsom is besloten, is de termijn, bedoeld in artikel 5:24, vierde lid, dan wel 5:32, vijfde lid, van de Algemene wet bestuursrecht:

- a. voor recreatievaartuigen: ten hoogste 6 maanden,
- b. voor bedrijfsvaartuigen: ten hoogste 3 maanden.

Aanlegplaatsen voor andere vaartuigen

Artikel 8

- 1. Indien aan een ontheffing of vrijstelling van het verbod een aanlegplaats te hebben, bedoeld in artikel 7j van de verordening, het voorschrift is verbonden dat die aanlegplaats niet groter is dan door de water- of vaarwegbeheerder bij algemeen verbindend voorschrift is bepaald en er sinds ten laatste 1 januari 2004:
 - a. een overschrijding is van niet meer dan 50 %, dan kan eenmalig een tijdelijke, persoonsgebonden en niet overdraagbare ontheffing worden verleend tot en met 31 december 2013;
 - b. een overschrijding is van meer dan 50 %, dan wordt die opgeheven, zonodig met toepassing van bestuursdwang, maar kan de provincie de kosten daarvan vergoeden dan wel voor haar rekening laten.
- 2. Het eerste lid is niet van toepassing op aanlegplaatsen voor woonschepen.

Handhaving overig

Artikel 9

- 1. In de niet in de artikelen 1 tot en met 8 bedoelde gevallen worden havens en aanlegplaatsen, daarmee verband houdende voorzieningen en in het water geplaatste voorwerpen verwijderd als daarvoor geen ontheffing of vrijstelling geldt of kan worden verleend. Indien de desbetreffende objecten al voor 1 januari 2004 aanwezig waren, kan de provincie de kosten van de verwijdering vergoeden dan wel voor haar rekening laten.
- 2. Voor zover in deze beleidsregels niet anders is bepaald, is met betrekking tot de verwijdering van toepassing de op dat moment geldende Handhavingsstrategie van de provincie Utrecht.

Slotbepalingen

Artikel 10

Een gedoogbeschikking kan niet worden overgedragen aan een andere persoon en geldt niet voor een vervangend object.

Artikel 11

De Beleidsregels wateren provincie Utrecht 2006, besluit van gedeputeerde staten van Utrecht van 20 juni 2006, nr. 2006REG001372i, worden ingetrokken.

Artikel 12

Dit besluit wordt aangehaald als: Beleidsregels wateren provincie Utrecht 2007.

Voorzitter, B.Staal Secretaris, H.H. Sietsma

Toelichting op de Beleidsregels

Algemeen

Verordening bescherming Natuur en Landschap HIII Wateren. Sinds 1963 voert de provincie op basis van een landschapsverordening, de Woonschepenverordening provincie Utrecht, een handhavings- en ontheffingenbeleid met betrekking tot het innemen van ligplaatsen door woonschepen en sinds 1971 in beperkte mate ook voor het treffen van voorzieningen daarvoor. In 2002 hebben PS nieuw woonschepenbeleid vastgesteld in de vorm van de Notitie Woonschepenbeleid 2002-2012 (hierna de Notitie). Als gevolg van de hieruit voortvloeiende beleidsvoornemens is de laatste Woonschepenverordening opgenomen in de Verordening bescherming natuur en landschap, hoofdstuk III Wateren (hierna VNL). Uitgangspunt van de VNL is het voorkomen van ontoelaatbare aantasting van natuur, landschap en cultuurhistorische en archeologische waarden. In hoofdstuk III (wateren) van de VNL zijn daartoe regels opgenomen ter bescherming van de genoemde waarden.

Deze regels hebben betrekking op:

- - woonschepen en hun ligplaatsen in het water (artikel 7c en 7e);
- - andere vaartuigen en hun ligplaatsen (artikel 7h);
- - voorwerpen in en op het water, zoals zelfstandige of bij een woonschip of bij een ander vaartuig behorende vloten, meerpalen e.d., (artikel 7h);
- - havens en aanlegplaatsen op de wal, voor woonschepen of voor andere vaartuigen (artikel 7g / 7j);
- - bij havens en aanlegplaatsen behorende voorzieningen, zoals vloten, meerpalen, steigers, hekken enz. (artikel 7g / 7j).

De VNL borduurt daarmee voort op de oude Woonschepenverordening, maar bevat ook nieuwe verboden. Het in de laatste woonschepenverordening van 1978 opgenomen verbod op “het treffen van voorzieningen op en aan de oever ter hoogte van de ligplaats” (artikel 5 lid 1 en 3) is in de VNL in artikel 7g juncto 7j vervat (met de aanlegplaats verband houdende voorzieningen), maar ook in artikel 7h (voorwerpen in het water). Artikelen 1 t/m 5 van de beleidsregels hebben hierop betrekking en gaan dus over de uitvoering van beleid dat al sinds 1971 van kracht is. Nieuw in de VNL zijn de verboden ten aanzien van andere vaartuigen en hun ligplaatsen, havens en aanlegplaatsen bij andere vaartuigen en voorwerpen in het water op zichzelf of behorend bij een ander vaartuig (dus niet behorend bij een woonschip). Deze verboden zijn pas van kracht sinds 7 oktober 2002.

Voor elk van de verboden in de VNL is een ontheffing mogelijk of kan handhaving noodzakelijk zijn. Beleidsregels zijn er onder meer voor de afweging van belangen bij de uitvoering van wettelijke regelingen. In dit geval bleek een uitdrukkelijke belangenafweging wenselijk voor alle situaties die zich met betrekking tot woonschepen, andere vaartuigen en voorwerpen voordoen. In deze beleidsregels worden die afwegingen in de hierboven aangegeven volgorde gemaakt. De zelfstandig voorkomende situaties: “woonschepen” en “andere vaartuigen” worden afzonderlijk behandeld. Binnen beide situatie wordt vervolgens de ondervolgorde: ligplaats, aanlegplaats, voorzieningen bij de aanlegplaats en voorwerpen in het water aangehouden. Tenslotte wordt binnen elke ondersituatie de volgorde: ontheffing en handhaving aangehouden. De eerder vastgestelde Beleidsregels handhaving Hoofdstuk III Wateren, inzake woonschepen, vaartuigen en drijvende voorwerpen op grond van de Verordening bescherming natuur en landschap provincie Utrecht 1996 (GS 8 juni 2004 en 20 juni 2006) zijn in deze beleidsregels opgenomen. De beleidsregels moeten een effectieve, consequente en samenhangende beleidsuitvoering mogelijk maken.

In het vervolg van deze toelichting zal allereerst het beleidsmatige kader worden geschets, onderverdeeld in “woonschepen” en “vaartuigen en voorwerpen”. Ten slotte volgt een artikelsgewijze toelichting van de beleidsregels.

Woonschepen

Woonschepen zijn opvallende elementen in het landschapsbeeld vanwege hun ligging aan de waterkant. Woonschepen verbreken daardoor dikwijls de openheid van het gebied en daarmee het contact tussen het water en de oever. Het landschap kan hierdoor minder beleefd worden. Het afmetingenbeleid voor woonschepen en de vaste onderlinge afstand tussen deze woonschepen beogen (het zicht op) het water respectievelijk de oever zoveel mogelijk in stand te laten en te herstellen door de lengte van woonschepen aan een vaste maat te binden. Voor het herstel van de doorzichten is in de VNL tevens een “krimpartikel” opgenomen, waarbij grotere lengten dan nu toegestaan moeten worden ingeleverd bij een eerste wijziging aan het schip. Doorzichten en doorkijkjes worden echter niet behouden of hersteld als hoge obstakels zoals erfafscheidingen, beplantingen en hagen op de oever bij de woonschepen het zicht op het water (blijven) blokkeren. Daarnaast is er ook een steeds toenemende wildgroei van voorwerpen in het water rondom het woonschip (steigers / terrassen, vlonders, pontons al dan niet met opstal) die het water en/of de oever aan het zicht onttrekken. Soms zijn er ook nog één of meerdere grotere vaartuigen bij het woonschip afgemeerd. Deze optelsom leidt tot een toenemende verrommeling van het omringende landschapsschoon en aantasting van de visuele belevingswaarde van een gebied. Het daarmee samenhangende, dikwijls sluipenderwijs, in gebruik nemen van water en oever leidt ook tot een steeds grotere aanslag op flora en fauna in de belangrijke overgangszone tussen nat en droog. Deze onaanvaardbare aantasting van de landschappelijke, natuurwetenschappelijke en cultuurhistorische waarde was één van de redenen voor provinciale staten om de verordening op dit punt aan te scherpen en in de Notitie al uit te spreken dat in ieder geval geen ontheffingen voor voorwerpen in het water zouden worden verleend. Sinds 2002 wordt in beschikkingen op grond van de VNL opgemerkt dat voor het oevergebruik bij woonschepen beleid in ontwikkeling is en dat dit op een later moment consequenties kan hebben voor de aanwezige voorzieningen. Dit besluit bevat de aangekondigde beleidsregels. Hierin wordt onder andere aangegeven hoe wordt omgegaan met de in de Woonschepenverordening en later in de VNL opgenomen verboden ten aanzien van voorzieningen bij woonschepen, zodat een inhaalslag kan worden gemaakt in de ontheffingverlening en handhaving van dergelijke voorzieningen. In de beleidsregels is tevens opgenomen hoe wordt omgegaan met ligplaatsen van woonschepen die niet kunnen worden gelegaliseerd.

Vaartuigen en voorwerpen

In de loop der jaren is er een wildgroei ontstaan aan steigers, afgemeerde recreatievaartuigen en andere voorwerpen, zoals vloten, meerpalen, vlonders ed. in het water. De aantasting van de landschappelijke, natuurwetenschappelijke en cultuurhistorische waarde is veelal onaanvaardbaar en vergelijkbaar met de aantasting door woonschepen. Daarom zijn er, gelijktijdig met het nieuwe woonschepenbeleid, ook regels voor andere vaartuigen, hun ligplaats, hun aanlegplaats op de wal en/of daarbij behorende voorzieningen en voor

voorwerpen in het water in de VNL opgenomen.

In de VNL en het Vrijstellingsbesluit provincie Utrecht 2006 zijn de criteria weergegeven van de situaties die de genoemde waarden niet onaanvaardbaar schaden. Het algemene uitgangspunt daarbij is dat daarvan afwijkende situaties in beginsel een onaanvaardbare aantasting van de natuurwetenschappelijke, landschappelijke, en cultuurhistorische waarde met zich meebrengen en daarvoor geen ontheffing kan worden verleend. De beleidsregels voor vaartuigen en voorwerpen gelden voor deze afwijkende situaties. Er is onderscheid tussen situaties voor en na de peildatum van 1 januari 2004. Redenen hiervoor zijn dat de verbodsbepalingen ten aanzien van vaartuigen, aanlegvoorzieningen bij vaartuigen en voorwerpen in en op het water, op zichzelf of behorend bij een vaartuig, op die datum een jaar van kracht waren (sinds 7 oktober 2002) en verwacht kan worden dat men hiervan op de hoogte was; bovendien waren op 1 januari alle aanwezige recreatievaartuigen en aanlegvoorzieningen d.m.v. luchtfoto's in kaart gebracht en vastgelegd. De peildatum markeert het onderscheid tussen situaties die vóór de inwerkingtreding van de verbodsartikelen van hoofdstuk III VNL al aanwezig waren en situaties die daarna zijn ontstaan.

Sinds 2005 is het beleid gericht op het "schoonmaken" en "schoonhouden" van natuur en landschap in en rondom wateren. In dit verband is gestart met de planmatige handhaving door middel van de inhaalactie "Schoon Schip" gericht tegen de hierboven genoemde illegale situaties in het buitengebied van de provincie. Omdat er een groot aantal illegale situaties in het buitengebied van de provincie zijn aangetroffen is er met het oog op de beperkte middelen voor gekozen eerst tegen de meest ernstige gevallen op te treden.

Overgangsrecht 2003

Het huidige hoofdstuk III van de Verordening bescherming natuur en landschap is in werking getreden op 24 januari 2003. In artikel II van de wijziging (besluit van 10 september 2002, prov. blad 2003, 4) zijn voor woonschepen als overgangsregels gegeven dat toen al geldende ontheffingen van kracht blijven en dat toen aangevraagde ontheffingen met inachtneming van de oude regeling zouden worden afgehandeld. Voor havens en aanlegplaatsen zou na dertien weken een ontheffing volgens de nieuwe regels moeten zijn verleend of aangevraagd. Krachtens artikel 8, zesde lid, van de verordening kan een ontheffing alleen worden gewijzigd als gewijzigde inzichten of omstandigheden dat vergen. Deze beleidsregels zijn dus niet van toepassing op de oude situaties waarvoor krachtens dit overgangsrecht een ontheffing geldt.

Artikelsgewijs

Artikel 1 *Ligplaatsen van woonschepen/ontheffingen*

Wijze van meten Alles dat vast, dat wil zeggen constructief, is verbonden met het woonschip, zoals terrassen, vloten e.d. of een aangekoppeld (onderwater)casco met bijvoorbeeld een terras worden meegerekend bij het vaststellen van de maten van het woonschip. Bestaande aankoppelingen waarvoor al eerder ontheffing is verleend vervallen bij een eerste wijziging of vervanging van het woonschip overeenkomstig artikel 7f, lid 2 van de VNL. Voor genoemde situaties kan slechts ontheffing worden verleend als de maten in artikel 7e lid 1 van de VNL niet worden overschreden.

Artikel 2 *Ligplaatsen van woonschepen/handhaving*

Legalisatie ligplaatsen woonschepen. Bij bestaande illegale situaties moet eerst vastgesteld worden of legalisatie mogelijk is. Het gaat hierbij primair om een regeling in een bestemmingsplan. Er is sprake van zicht op legalisatie indien aannemelijk is dat een ligplaats op basis van zowel gemeentelijk als provinciaal ruimtelijk beleid positief bestemd kan worden. Eventueel kan hierop vooruitgelopen worden middels een vrijstelling op grond van artikel 19 van de Wet op de ruimtelijke ordening.

Artikel 2, eerste lid

Woonschepen die sinds 1989 ononderbroken dezelfde ligplaats innemen. Van groot belang is de keuze om alleen af te zien van handhavend optreden indien het woonschip op dezelfde locatie ononderbroken ligplaats inneemt sinds 1 januari 1989. Deze termijn is afgeleid van hetgeen in de Notitie Woonschepenbeleid bepaald is met betrekking tot de status van de categorie "ligplaatsen zonder ontheffing gedoogd". Enerzijds is er sprake van een stringent handhavingsbeleid, anderzijds wordt het gebruik als woning als een zwaarwegend belang aangemerkt. Met de aanduiding "ononderbroken" wordt aangegeven dat de ligplaats voortdurend is gebruikt als hoofdverblijf. Onderbrekingen voor werfbezoek en vaartochten van beperkte duur blijven buiten beschouwing. Met de aanduiding "op dezelfde locatie" wordt aangegeven dat beperkte wijzigingen van de ligplaats binnen de betreffende locatie buiten beschouwing blijven. Daarbij valt te denken aan het wisselen van met name varende (woon)schepen binnen een bestaand lint van schepen en wijzigingen van enkele meters bij het afmeren op de

bestaande ligplaats. Er is in ieder geval geen sprake van “dezelfde locatie” indien het woonschip is verplaatst binnen een gemeente naar een andere vaarweg of water, of naar een andere gemeente.

Nadere voorwaarden. Als vaststaat dat het woonschip voldoet aan de gestelde eisen dan kan een gedoogbeschikking worden afgegeven. Aan deze gedoogbeschikking voor de ligplaats van het woonschip kunnen ook nadere voorwaarden worden verbonden met betrekking tot de aanlegplaats en de voorzieningen voor het woonschip. Het zal daarbij vaak gaan om voorzieningen die gelet op de natuurwetenschappelijke, cultuurhistorische, archeologische of landschappelijke waarden onaanvaardbaar zijn. Te denken valt aan (zeer) hoge schuttingen, omvangrijke verhardingen en/of vlonders. Het kan wenselijk zijn dergelijke excessen op kortere termijn te beëindigen.

Artikel 2, tweede lid

Begunstigingstermijn. Voorzover een woonschip korter dan 15 jaar ligplaats inneemt wordt handhavend opgetreden. Daarbij wordt –gelet op het belang om elders een alternatieve ligplaats te vinden dan wel andere woonruimte te betrekken- gekozen voor een ruime begunstigingstermijn. Hoe langer de ligduur, hoe ruimer deze termijn. Een termijn van 3 maanden tot maximaal 3 jaar is ruim voldoende om te kunnen voorzien in (voorlopige) alternatieve huisvesting.

Artikel 2, derde lid

Verplaatsing naar wisselligplaats. Indien voor een gedoogd woonschip elders een wisselligplaats beschikbaar komt die redelijkerwijze niet geweigerd kan worden, zal de bestaande (gedoog)beschikking voor de illegale ligplaats vervallen en opnieuw worden verleend voor de wisselligplaats. Daarmee blijft het mogelijk om het woonschip op een eerder tijdstip te verplaatsen en de bestaande, ongewenste situatie te beëindigen. De verplaatsing betekent niet dat het gedoogde woonschip wordt gelegaliseerd. De wisselligplaats is alleen bedoeld voor de resterende gedoogperiode.

Artikel 3 Aanlegplaatsen voor woonschepen

Aanlegplaats en woonschepenligplaats één geheel. Bij bestaande havens en aanlegplaatsen met voorzieningen wordt aangesloten bij de regels die van toepassing zijn op het woonschip waarvoor deze wordt gebruikt. Dit betekent dat woonschip, aanlegplaats en voorzieningen als één geheel wordt gezien en beoordeeld. Daarbij is uitdrukkelijk opgenomen dat indien de ligplaats wordt beëindigd en het betreffende woonschip verwijderd moet worden, dit ook geldt voor de bijbehorende haven of aanlegplaats, met inbegrip van de voorzieningen.

Artikel 4 Voorzieningen bij aanlegplaatsen voor woonschepen

Artikel 4, eerste lid:

Voorzieningen waarvoor ontheffing kan worden verleend. De met de aanlegplaats verband houdende voorzieningen zijn ondergeschikt aan de aanwezigheid van de ligplaats van het woonschip. Om deze reden wordt ontheffing voor met de aanlegplaats verband houdende voorzieningen – op aanvraag – slechts verleend indien reeds ontheffing is verleend voor de ligplaats en sluit de geldigheid van de ontheffing daarbij aan. Voorzieningen die niet hoger zijn dan één meter zullen het doorzicht tussen de openbare weg en het water niet belemmeren, zodat daarvoor een ontheffing van het verbod kan worden verleend. De noodzakelijke afmeervoorziening tussen de aanlegplaats en de ligplaats van het woonschip mits deze niet voorbij het woonschip uitsteekt wordt hiertoe ook gerekend. Dit zijn de afmeerpalen en de toegang naar de hoofdingang.

Artikel 4, tweede lid:

Op grond van het tweede lid kan in drie gevallen ontheffing worden verleend indien de met de aanlegplaats verband houdende voorziening hoger is dan een meter:

Bestemmingsplan. Wanneer in een geldend bestemmingsplan expliciet is bepaald dat bepaalde, tot de ligplaats behorende, voorzieningen op de tot de ligplaats behorende grond gerealiseerd mogen worden, kan hiervoor ontheffing worden verleend. In dit verband is ervoor gekozen de ruimtelijke afweging die reeds gemaakt is bij de totstandkoming van het bestemmingsplan te volgen.

Geen belemmering van het doorzicht. Voorts kan ontheffing worden verleend indien de voorziening het doorzicht tussen de openbare weg en het water niet belemmert.

Voorzieningen in het water. Vanwege de redenen zoals gemotiveerd in het algemene deel onder het kopje woonschepen worden in principe geen ontheffingen verleend voor voorzieningen in het water. Dit blijft wel mogelijk in de situatie dat het woonschip kleiner is dan de toegestane maximale afmetingen van 18,00 x 6,00 meter en de voorzieningen binnen deze maten blijven.

Uiterwaarden. De leden een en twee gelden niet in de uiterwaarden. Bij de beoordeling van aanvragen voor aanlegvoorzieningen bij een woonschepenligplaats met ontheffing, zal per concreet geval worden beoordeeld of ontheffing kan worden verleend. Hierbij is terughoudendheid het uitgangspunt.

Artikel 4, vierde lid:

Begunstigingstermijn. In afwijking van de Handhavingsstrategie grijze en groene regelgeving provincie Utrecht 2005 – 2008, vastgesteld door gedeputeerde staten bij besluit van 22 februari 2005, nr. 2005CGC000064i, zal per geval bij wijze van overgangsrecht naar redelijkheid een begunstigingstermijn worden bepaald. In tegenstelling tot artikel 8 van dit besluit worden geen kosten vergoed omdat het een inhaalslag betreft met betrekking tot een al langer geldend wettelijk voorschrift.

Artikel 5 Voorwerpen in het water bij woonschepen

Ontheffing voorwerpen rondom woonschepen geweigerd. Het gaat hier om voorzieningen die zich in het water rondom het woonschip bevinden. Deze worden aangemerkt als voorwerp op grond van artikel 7h, lid 1 van de verordening. In de Notitie is reeds uitgesproken dat voor dergelijke voorwerpen in principe geen ontheffing wordt verleend. Voorbeelden zijn pontons (drijfhekken), vloten, drijvende terrassen, op palen boven het water gemonteerde terrassen, vlonders etc. Boven het water bevestigde terrassen of delen daarvan worden ook als voorwerp aangemerkt. De toelichting van artikel 4, lid 4 van deze beleidsregels is overeenkomstig van toepassing inzake de begunstigingstermijn. In tegenstelling tot artikel 9 van dit besluit worden geen kosten vergoed omdat het een inhaalslag betreft met betrekking tot een al langer geldend wettelijk voorschrift. Op basis van dit voorschrift uit de woonschepenverordening zouden genoemde voorwerpen als voorzieningen zijn aangemerkt.

Artikel 6 Ligplaatsen voor andere vaartuigen

Verruiming begrip erf. In de Verordening is een uitzonderingsbepaling (artikel 7h lid 4) opgenomen voor het afmeren van een open vaartuig tot 7 meter aan een erf. De Verordening definieert het begrip 'erf' als volgt: grond, behorend bij een woning of bij een in overeenstemming met de daarvoor geldende wettelijke voorschriften aanwezige zomerwoning of woonwagen of bij een woonschip waarvoor een ontheffing geldt, en deel uitmakend van de woonomgeving. Er is sprake van woonomgeving als het betreffende perceel een woonbestemming heeft volgens het bestemmingsplan. In deze beleidsregels worden twee situaties onder de woonomgeving gebracht, hoewel strikt genomen geen sprake is van ononderbroken woonbestemming vanaf de woning tot aan het water:

- 1. situaties waarin een openbare weg ligt tussen de woning en de oeverstrook
- 2. situaties waarin de oeverstrook geen woonbestemming heeft; tenzij er sprake is van een agrarische of industriële bestemming. Deze twee situaties vallen hiermee onder de uitzonderingsbepaling van artikel 7h lid 4.

Artikel 7

Legalisatie ligplaatsen andere vaartuigen. Het gaat hierbij primair om de beoordeling of ontheffing kan worden verleend. Het dwingende karakter van artikel 1a lid 1 van de VNL biedt weinig ruimte om met andere belangen dan de belangen genoemd in dit artikel rekening te houden. In de VNL en het Vrijstellingsbesluit provincie Utrecht 2006 zijn de criteria weergegeven van de situaties die de genoemde waarden niet onaanvaardbaar schaden. Zoals eerder gezegd is het algemene uitgangspunt dat van deze criteria afwijkende situaties in beginsel een onaanvaardbare aantasting van de natuurwetenschappelijke, landschappelijke, en cultuurhistorische waarde met zich meebrengen en daarvoor geen ontheffing kan worden verleend. In dergelijke situaties is het beleid erop gericht de vaartuigen en voorwerpen ongeacht de ligduur te verwijderen door middel van handhaving.

Begunstigingstermijn. De algemene begunstigingstermijn volgens de Handhavingsstrategie grijze en groene regelgeving provincie Utrecht 2005 – 2008 van maximaal 6 maanden zal doorgaans ruim voldoende zijn om elders ligplaats (of stalling) te vinden.

Kortere begunstigingstermijn voor bedrijfs- of handelsdoeleinden. Deze uitzondering betreft vaartuigen die hoofdzakelijk gebruikt worden voor bedrijfs- of handelsdoeleinden. Deze categorie betekent –mits gelegen buiten de daarvoor aangewezen plaatsen- doorgaans o.a. vanwege hun vaak zeer grote afmetingen een (zeer) ernstige aantasting van de natuurwetenschappelijke, cultuurhistorische, archeologische of landschappelijke waarden. Gelet hierop en overeenkomstig de Handhavingsstrategie grijze en groene regelgeving provincie Utrecht 2005 – 2008 wordt het redelijk geacht voor deze categorie schepen een kortere begunstigingstermijn te hanteren, zodat deze op de kortst mogelijke termijn kunnen worden verwijderd.

Artikel 8

Legalisatie aanlegplaatsen andere vaartuigen. Het gaat hierbij om de beoordeling of ontheffing kan worden verleend. Het dwingende karakter van artikel 1a lid 1 van de VNL biedt weinig ruimte om met andere belangen dan de belangen genoemd in dit artikel rekening te houden. In de VNL en het Vrijstellingsbesluit provincie Utrecht 2006 zijn de criteria weergegeven van de situaties die de genoemde waarden niet onaanvaardbaar schaden. Zoals eerder gezegd is het algemene uitgangspunt dat van deze criteria afwijkende situaties in beginsel een onaanvaardbare aantasting van de natuurwetenschappelijke, landschappelijke, en cultuurhistorische waarde met zich meebrengen en dat daarvoor geen ontheffing kan worden verleend. In dergelijke situaties is het beleid erop gericht de aanlegplaatsen voor andere vaartuigen te verwijderen door middel van handhaving. In de handhaving wordt onderscheid gemaakt tussen aanlegplaatsen aanwezig voor en na de peildatum van 1 januari 2004. Uitgangspunt is dat het onredelijk is om de kosten voor verwijdering voor rekening van de overtreder te laten als het gaat om aanlegplaatsen die voor de peildatum aanwezig waren. In die gevallen kan de provincie de kosten vergoeden of voor haar rekening laten.

Artikel 8, eerste lid

Handhaving. In het Vrijstellingsbesluit wateren provincie Utrecht 2006 is vastgelegd in welke situaties en onder welke voorwaarden aanlegplaatsen voor vaartuigen (met name recreatieschepen) zijn toegestaan. Voor de handhavingspraktijk zijn er drie mogelijke situaties wat betreft aanlegplaatsen:

A Aanlegplaatsen die voldoen aan de vrijstelling deze aanlegplaatsen kunnen blijven.

B Aanlegplaatsen die niet voldoen aan de vrijstelling omdat op de betreffende locatie geen aanlegplaats is toegestaan. deze aanlegplaatsen worden verwijderd d.m.v. handhaving. C Aanlegplaatsen die wat betreft maatvoering niet voldoen aan de vrijstelling. -indien de overschrijding van de afmetingen meer dan 50% bedraagt, wordt de betreffende aanlegplaats tot de toegestane maten teruggebracht d.m.v. handhaving;

-indien de overschrijding minder dan 50% bedraagt, wordt eenmalig ontheffing verleend voor de betreffende aanlegplaats tot 31 december 2013. De ontheffing zal persoonsgebonden en niet overdraagbaar zijn. Na afloop van de ontheffing dient de aanlegplaats in overeenstemming te zijn (gebracht) met de toegestane maten.

Artikel 8, tweede lid

Aanlegplaatsen woonschepen uitgezonderd. Voor de handhaving van aanlegplaatsen van woonschepen geldt artikel 3.

Artikel 9 Handhaving overig

Net als in voorgaand artikel 8 zal in de overige gevallen in het geval van handhaving rekening worden gehouden met de aanwezigheid op de peildatum. Het gaat dan met name over voorwerpen in het water op zichzelf of behorend bij een vaartuig. Voorbeelden van dergelijke voorwerpen zijn pontons (drijfhekken), vlotten, drijvende terrassen, op palen boven het water gemonteerde terrassen, vlonders, boatsavers al dan niet bevestigd aan afmeerpalen etc. Voorwerpen, niet zijnde een aanlegplaats of aanlegvoorziening (waarbij een boatsaver niet als zodanig gezien wordt) zijn uit landschappelijk oogpunt onaanvaardbaar. Het verbod op voorwerpen in de VNL wordt dus onverkort gehandhaafd. In het geval van vergoeding van de kosten moet voor de verwijdering overeenstemming zijn over de verwijderingskosten.

Bijlage 5

Samenvatting van de Evaluatie doelmatigheid en doeltreffendheid en mogelijkheden overdracht van de VNL uit 1994.

Ter uitvoering van motie 5, aangenomen bij de vaststelling van het Beleidsplan natuur en landschap (PS 18 maart 1992)(hierna BLNU) is er onderzoek gedaan naar overdracht van provinciale natuur- en landschapstaken (commissie R&G 94/29). In de notitie "Onderzoek naar overdracht van provinciale natuur- en landschapstaken" werd het kader geschapen voor nader onderzoek van mogelijkheden en wenselijkheden van overdracht aan gemeenten van de uitvoering van de Vnl. Het besluitvormingsproces inzake de Vnl werd in 4 stappen uitgevoerd:

Stap 1 Beoordeling doelmatigheid op basis van het Evaluatierapport VNL

Het "Evaluatierapport Verordening bescherming natuur en landschap 1994" (commissie R&G 94/95) is opgesteld ter beantwoording van de vraag naar de beoordeling van de doelmatigheid van de Vnl en de vraag of de taak van de Vnl op zichzelf al dan niet gehandhaafd moet worden. Op 30 maart 1994 heeft de statencommissie Ruimte en Groen een positief oordeel gegeven over dit rapport, waarbij werd geconcludeerd dat:

1. de Vnl een belangrijke bijdrage levert aan het in het BNLU geformuleerde natuur- en landschapsbeleid.
2. dat de Vnl effectief en doelmatig is en de taak gehandhaafd dient te worden.

Stap2. Toetsing motie 5 BNLU inzake mogelijkheden en wenselijke overdracht

Op 28 oktober 1994 is de notitie "Onderzoek naar de mogelijkheid en wenselijkheid van overdracht aan gemeenten van de uitvoering van de Verordening bescherming natuur en landschap" in de commissie besproken met een positief oordeel van de statencommissie Ruimte en Groen (commissie R&G 94/131).

Uitgangspunt bij dit onderzoek was tenminste de instandhouding van het niveau van bescherming van natuur en landschap dat toen was bereikt.

De volgende onderzoekscriteria leverden de daaronder weergegeven conclusies op.

I Doeltreffendheid, waarbij de volgende factoren een rol spelen:

1. de samenhang met andere interen en extern uitgeoefende taken.
2. de gewenste uniformiteit
3. het vereiste schaalniveau
4. (een inschatting van) de bereidheid van degene die de taak zou moeten overnemen.

II Doelmatigheid, leidt overdracht tot kostenbesparing of –stijging gelet op de inzet van menskracht en financiële middelen op dit moment.

Toetsing van de DOELTREFFENDHEID leidt tot de volgende conclusies:

- gelet op de duidelijke samenhang met overige provinciale milieu- en natuur- en landschapstaken, de beperkte samenhang met gemeentelijke ruimtelijke ordenings- en milieutaken,
- gelet op het feit dat uniformiteit op provinciaal niveau beter is gewaarborgd dan op gemeentelijk niveau.
- gelet op de versnippering van kennis en middelen die overdracht naar gemeenten met zicht meebrengen, en
- gelet op de feitelijke ervaringen en algemene onderzoeksgegevens, waarin de bereidheid niet hoog wordt ingeschat, en voorts
- gelet op het standpunt van de VNG Afdeling Utrecht.

decentralisatie van de taak Vnl niet gewenst is.

Toetsing van de DOELMATIGHEID leidt tot de conclusie dat

-uitgaande van de beschikbare middelen lijkt het niet mogelijk om door een verdeling van deze middelen over de gemeenten tot een wijze en kwaliteit van uitvoering te komen, die gelijkwaardig is aan die van de provincie. Derhalve zal door overheveling van middelen zeker geen besparing (efficiency-winst) te bereiken zijn.

Op grond van de notitie kan worden geconstateerd:

1. dat er een nauwe samenhang met het provinciale milieubeleid is, welke door de Wet milieubeheer (en de provinciale Milieuverordening) eerder versterkt dan verzwakt is en in het uitvoeringsbeleid door intensieve samenwerking van de betreffende provinciale bureaus concreet gestalte heeft gekregen. Bovendien zal de samenhang met andere provinciale taken nog toenemen door de nieuwe rol van het middenbestuur bij de uitvoering van natuurwetgeving (DI-operatie).
2. Uitvoering door de provincie heeft het voordeel van een meer uniform en stringent beleid, hetgeen mede met het oog op de rechtsgelijkheid voor de burgers van belang is.
3. Overdracht van de Vnl-taak naar gemeenten betekent versnippering van kennis en middelen.
4. Daarnaast leent de Vnl-taak zich niet –mede omdat het hier een zogenaamde autonome provinciale taak betreft- niet of nauwelijks voor decentralisatie.
5. De gemeenten hebben via de VNG afdeling Utrecht te kennen gegeven geen voorstander te zijn van decentralisatie.

Op grond van het onderzoek naar de mogelijk en wenselijkheid van overdracht aan gemeenten van de uitvoering van de Vnl in deze notitie, wordt voorgesteld de Vnl niet te decentraliseren en de Vnl te handhaven als provinciale taak.

Stap 3 Organisatorische inbedding

Niet (meer) relevant

Stap 4. Herziening Vnl.

provinciaal blad nr. 40/1996.

Bijlage 6.

Samenvatting onderzoeken naar intrekking Woonschepenverordening: Stand van zaken m.b.t. woonschepenbeleid (1989) en Startnotitie Woonschepenbeleid (1999)

De Notitie Toekomstig Woonschepenbeleid van 4 november 1986 vormde de aanleiding tot het voornemen van Provinciale Staten om de Woonschepenverordening provincie Utrecht 1978 (Wsv) op termijn in te trekken. Zij waren van mening dat woonschepen en hun ligplaatsen dienen te worden geordend door middel van de ruimtelijke ordening, gelet op de verschillende daarbij betrokken belangen. Het behoort daarom tot de taak van de gemeenten om ligplaatsen voor woonschepen in het bestemmingsplan te regelen en daarbij een adequaat handhavingsniveau te waarborgen ter bescherming van natuur en landschapswaarden.

In 1990 bleek intrekking van de Wsv niet haalbaar en werd uitgesteld tot 1993 met als onderbouwing de notitie "Stand van zaken m.b.t. het woonschepenbeleid" (1989). De belangen van natuur en landschap waren zonder Wsv niet of onvoldoende gewaarborgd. Een notitie over het woonschepenbeleid werd noodzakelijk geacht om zich een mening te vormen over de reële mogelijkheid tot intrekking van de Wsv. De Startnotitie Woonschepenbeleid 2000-2010 vormde de opmaat voor de Notitie Woonschepenbeleid 2002-2012. In de commissievergadering van 25 oktober 1999 (commissie R&G 99/79) is de commissie op basis van deze notitie inzicht gegeven in de problematiek. Op basis daarvan is besloten dat het woonschepenbeleid niet alleen via het ruimtelijk ordeningsspoor moet worden voortgezet, maar daarnaast de Wsv noodzakelijk is om illegale zaken aan en op het water en permanent recreatief afmeren aan te kunnen pakken ter bescherming van de groene ruimte.

Voor het nieuwe woonschepenbeleid werden de volgende doelen geformuleerd:

1. Opnemen van alle ligplaatsen voor woonschepen in het bestemmingsplan.
2. Saneren van ongewenste situaties.
3. Waarborgen van adequaat handhavingsniveau.
4. Instandhouden en zonodig aanpassen van de Woonschepenverordening.

Daarbij werd uitgegaan van een tweesporenbeleid:

- a. De ordening van woonschepen en hun ligplaatsen dient primair via het ruimtelijke ordeningsinstrumentarium in bestemmingsplannen geregeld te worden. Het provinciale afmetingenbeleid is daarbij uitgangspunt.
- b. De Wsv is een goede aanvulling en vervult met name buiten de bebouwde kom een ondersteunende rol bij de handhaving. Voor oude knelpunten wordt projectgewijs naar oplossingen gezocht in samenwerking met alle betrokken partijen (o.a. gemeenten, waterschappen, recreatieschappen en provincie).

Bijlage 7

Samenvatting beantwoording vraag van commissies WEM, WVV en REG betreffende behouden dan wel afschaffen VNL, 2003.

In commissies WEM, WVV en REG (2003REG 15a) is de vraag aan de orde geweest of de regelgeving op het gebied van de commissies voldoende maatschappelijke relevantie heeft om deze in stand te laten. De aanleiding was de nota Handhaving en Veiligheid, waarin veel aandacht wordt geschonken aan de handhaving van overheidsregelgeving, in relatie tot de voortgangsrapportages inzake actieve en passieve gedoogsituaties in de provincie.

Het ging in dit verband met name om de constatering van passieve gedoogsituaties inzake woonschepen (383) en het plaatsen van objectgebonden reclameborden (625 situaties). De vraag in dit verband van belang was: "Kunnen GS, daar waar het gaat om provinciale regelgeving waarvan overtreding passief wordt gedoogd, per beleidveld concreet aangeven en gemotiveerd aangeven of behoud van de regelgeving gewenst is dan wel dat het kan worden overgegaan tot afschaffen c.q. deregulering van de regelgeving? Kunnen GS ingeval van behoud, ook de maatschappelijke relevantie van de regelgeving aangeven?".

De commissie kon zich vinden in de onderstaande beantwoording van de vraag.

Provinciale regelgeving	Behouden /afschaffen	Doelstelling/maatschappelijke relevantie	ontwikkelingen
Vnl		Bescherming van natuurwetenschappelijke, landschappelijk, cultuurhistorische en archeologische waarden.	
Hoofdstuk I opschriften e.d	Behouden, afschaffing betekent wildgroei van niet-objectgebonden reclames in al haar verschijningsvormen in het Utrechtse landschapsschoon.	Bescherming landschapsschoon door regels inzake het plaatsen van reclameopschriften.	Dereguleringsvoorstel van Hoofdstuk I (opnemen mogelijkheid voor vrijstelling voor standaardsituaties; een groot aantal passieve gedoogsituaties gaat onder deze te verlenen vrijstelling vallen). De wijziging is op 13 januari 2003 door PS vastgesteld. De commissie R&G gaf aan dat de voorgestelde deregulering niet tot versoepeling van het gevoerde beleid mag leiden.
Hoofdstuk III Wateren	Behouden, afschaffing betekent wildgroei van het afmeren van woonschepen, vaartuigen en voorwerpen in de Utrechtse wateren. Ook is de regelgeving onmisbaar om in knelpuntsituaties sturing te kunnen geven aan gewenste oplossingsrichting en het na oplossing daarvan geven van een adequaat handhavingsniveau.	Bescherming natuur, landschapsschoon, cultuurhistorie door regels inzake het afmeren van en oeveroccupatie door woonschepen, vaartuigen en voorwerpen.	Hoofdstuk III is 7 oktober 2002 door PS vastgesteld. Naast reparatie van regelgeving voor een efficiëntere handhaving is de regelgeving tevens gedereguleerd (verkleining toepassingsgebied, ophoging maximale ontheffingsduur naar 10 jaar en opnemen mogelijkheid van vrijstellingsbesluiten voor standaardsituaties. Door deze vereenvoudiging zijn of worden 75% van de passieve gedoogsituaties binnenkort opgelost.

